

ზელიმ ჩაკვეტაძე
(ვასო ზიძია)

მეამბოხის კრედიტ

არ გაგიშვებ, ვიდრე არ დამლოცავ

ზელიმ ჩაკვეტაძე

(ვასო ბიძია)

მეამბოხის

კრედიტი

პროლოგი

ნიგნში „მეამბოხე სულის კრედო“ განხილულია ბურჟუაზიული დემოკრატიის, სამართლიანობა, რომელიც ადოლფ ჰიტლერმა ასე შეაფასა: „დემოკრატია არის მმართველობის ფორმა, რომლის მიხედვით ორი დებილის ხმა მეტს ფასობს ვიდრე ერთი ჭკვიანისა“ და ადამიანის ბრძოლა ასეთი სინამდვილის წინააღმდეგ.

კერძო საკუთრების გაჩენა და ჩამოყალიბება აუცილებელი პირობა იყო კაცთა ცხოვრების წინსვლისათვის, მაგრამ არა ისეთისა, როგორც გვაქვს, რომელმაც საზოგადოება და მის მიერ შექმნილი სახელმწიფოც მდიდარი უმცირესობის სამსახურში ჩააყენა და ვირივით აჩანჩალებს ორივეს თავის ინტერესების შესაბამისად. ამ ფაქტორის წინააღმდეგ ბრძოლაში უძღურნი აღმოჩნდნენ მოესეს გესიც, ვილგელმ ვეიტლინგიც, კარლ მარქსიც, ვლადიმირ ლენინიც, იოსებ სტალინიც და თვით იესო ქრისტეც, რომელიც ყმანვილ კაცს ასე არიგებს: „გაყიდე შენი ქონება და მიეცი ღარიბებს და გექნება საუნჯე ზეცაში. მერე მოდი და გამომყევი (მათე 19:21)... „ყველა ვინც ყანების და სახლების მესაკუთრე იყო ყიდიდა ქონებას, საფასური მოჰქონდა და დებდა მოციქულთა ფერხთით და თითოეულს უნაწილებდა, ვისაც რა სჭირდებოდა (მოც. საქმეები 4:26-32) არც ერთი თავის ქონებას არ უწოდებდა თავისას. არამედ ყველაფერი საერთო ჰქონდათ (ნამდვილი კომუნიზმია) ასე იქმნებოდა საეკლესიო საძმოები, რომელთა ლოგოსი წითელმა კაცებმა დაუდვეს საფუძვლად წითელ კოლექტივებს, იმ განსხვავებით, რომ რელიგიის ქურუმების მიერ დაპირებული იმქვეყნიური სამოთხის მაგივრად ესენი ამქვეყნიურს ჰპირდებოდნენ ხალხებს. ფაქტიურად კი განაგრძეს „წენვა-გლეჯის ბაზრის“ საუკუნეობით გამაგრებული და დამკვიდრებული ტრადიციები და კოლექტივებად მონათლული საძმოების შემოსავლები მინისტრების და თავმჯდომარეების „ჩემია“-დ აქციეს, რითაც დიდად შეუწყვეს ხელი რუსეთის თვალუწვდენელ იმპერიაში იმ პოლიტიკური მმართველობების განადგურებას, რომლებსაც სოციალისტურად მიიჩნევდნენ.

იმ პერიოდში, როცა კაცთა ცხოვრებაში „წენვა-გლეჯის ბაზრის“ დოქტრინები მტკიცდებოდა, საზოგადოება გაიყო ორ არატოლ ნაწილად: მდიდარ უმცირესობად და ღარიბ უმრავლესობად. პირველი ნაწილი, რომლის წისქვილზე „წენვა-გლეჯის ბაზარი“ წყალს ასხამდა, კმაყოფილი გახდა მისი დოქტრინებისა. ხოლო მეორე ნაწილი, რომლის წისქვილისათვის „ძლიერნი ამა ქვეყნისანი“ წყალს და წყალობას ვერასდროს ვერ იმეტებდნენ, უკმაყოფილო გახდა არსებული სინამდვილით. ორად გაყოფილი საზოგადოების მეორე ნაწილი, რომელსაც ღარიბი უმრავლესობა ვუნოდეთ, კიდევ ორ ნაწილად გაიყო. პირველში შედიოდნენ მემამბოხე სულის მქონე ადამიანები, ხოლო მეორეში – კონფორმისტები, რომლებიც შეეგუენ შექმნილ მდგომარეობას, მიუხედავად შინაგანი უკმაყოფილებისა, ისინი დუმილს ამჯობინებენ, თუ მხედველობაში მივიღებთ, რომ დუმილი ხშირად თანხმობის ნიშანია, გამოდის, რომ ისინი გულში იკლავენ უსამართლობით გამოწვეულ ბოღმას. კაცთა ბუნების ღრმადმჭვრეტელ ილია ჭავჭავაძეს ადამიანების ეს მდგომარეობა შეუმჩნეველი არ დარჩენია და გულისტკივილით უთქვამს: „მე ჩემი ჭირის, ჩემი წუხილის, ჩემი კაცობის გულისდუღილის სიტყვანი გულში მებადებიან, მაგრამ უხმოდვე გულში კვდებიან“ (იხ. მისი „გუთნისდედა“) კონფორმიზმი ზოგიერთ შემთხვევაში გადარჩენის საშუალებაც არის.

კონფორმისტებს გამოეყო კიდევ ერთი ქვეფენა, რომელსაც შეიძლება „ბუნჩულა ბიჭები“ ვუნოდოთ. ისინი აბსოლუტურ უპრეტენზიობას ამჟღავნებენ ძლიერთა და გაბატონებულთა წინაშე და ძალლივით ერთგულად ემსახურებიან „ძლიერთა ამა ქვეყნისა“. ისინი ძლიერებთან არიან ბუნჩულები, თორემ სუსტებთან ურთიერთობისას ძლიერების ინტერესების შესაბამისად რისხვად იქცევიან და მათ მიერ მითითების შემთხვევაში მზად არიან ისინი მატლებივით გასრისონ.

საზოგადოების მემამბოხე ნაწილი ორფეროვანია. პირველ ფენას შეადგენენ საზოგადოებრივი ხასიათის ადამიანები, რომლებიც დიდი მზრუნველობით იცავენ როგორც პირადულ, ისე საზოგადოების პროგრესულად მოაზროვნე ნაწილის ზნე-ჩვეულებებსა და ტრადიციებს. ასეთი ხასიათის ადამიან-

ნები მუდამ არსებობდნენ, არსებობენ და იარსებებენ მანამ, სანამ კაცობრიობა იარსებებს. რაც შეეხება მემამბოხეთა მეორე ნაწილს, იგი ამბობს ენევა ვინრო ეგოისტური მიზნების გასახორციელებლად. იგი ხშირად თანაუგრძობს პროგრესულად მოაზროვნე მემამბოხეებს გამორჩენის მიზნით, მაგრამ თუ გამორჩენის იმედი დაკარგა, მაშინვე კონფორმიზმზე გადადის და ბრძოლაზე ხელს იღებს. აქ საჭიროა, გავიხსენოთ გალაკლტიონის ლექსი: „კლასიკოსების თუ ჩვენს ეპოქას იცავს მორწმუნე საკუთარ სარფის, საშიშროებას, როგორც კი იგრძნობს, სტოვებს ბრძოლის ველს და გარბის, გარბის“.

პროგრესულად მოაზროვნე მემამბოხის საუკეთესო ნიმუშს წარმოადგენს თრაკიელი მონა გლადიატორის სპარტაკის სახე.

კრასუსსა და სპარტაკს შორის ასეთი საუბარი გაიმართა: „...თუ შენ დაიღალე, თავი გაანებე მათ, შენ გპირდებიან თავისუფლებას, რომის მოქალაქეობას და ჩვენს ერთ-ერთ რაზმში კვესტორის წოდებას – თავი დავანებო და ვულაატო?! – არა მაგ პირობებს მთელი ჩემი ჯარით განყვეტა მირჩევნია“ (იხ. ჯიოვანელოს სპარტაკი გვ. 507) უკანასკნელ წუთებამდე იბრძოდა ვაჟკაცურად და გმირული სიკვდილით დაეცა.

„ასე დაამთავრა თავისი დღენი ამ იშვიათმა ადამიანმა, რომელშიც შერწყმული იყო: მაღალი სული, ნათელი ჭკუა, სიმამაცე, არაჩვეულებრივი ვაჟკაცობა და სიბრძნე – ყველა აუცილებელი თვისება სახელგანთქმული სარდლისათვის. სპარტაკის, მონათა ამ მესიის სახე კაცობრიობის ისტორიაში შევიდა როგორც სიმბოლო თავისუფლებისათვის მებრძოლი გმირისა“.

სპარტაკის ბუნების მქონე კაცი, გამოუვალ მდგომარეობაში ჩავარდნილი თავის არსებობას სხვანაირად ვერ დაამთავრებდა რადგან მისი კაცობის კრედო შემოფარგლული იყო კაცთმოყვარეობით და ადამიანის მიერ სხვა ადამიანი ჩაგვრის, დაბეჩავების და ძარცვის უფლების მოსპობის მიზნით. ეს მიზანი წარმოადგენდა მისი კაცობის არსებობის ძირითად მიზანს.

როცა ადამიანთა კატეგორიებზე ვსაუბრობთ, მხედველობიდან არ უნდა გამოგვრჩეს საზოგადოებაში არსებულ პიროვნებათა ჯგუფები, რომლებიც მსოფლმხედველობრივ კა-

ტეგორიად ვერ ყალიბდებიან, მაგრამ თავისებურ გავლენას მაინც ახდენენ ხალხის ცხოვრებაზე. ეს გაერთიანებები ჰქმნიან ბრბოების არმიებს. რომელთა გაერთიანება ნიაღვარივით ეტაკება მინიშნებულ ობიექტს, მაგრამ გამარჯვებას და საქმის გაძლოლას ველარ ახერხებს და სწრაფად იშლება. მათთან კავშირს ხელოვანი იდეოლოგიებიც ვერ ამყარებენ, რადგან ისინი განვითარების დაბალ საფეხურებზე ბოგინობენ და მონინავე ადამიანების იდეებს შემწევნობის მაგივრად ხშირად აზარალებენ.

1917 წლის ნოემბერში ზამთრის სასახლის აღებისას ლენინი ფოსტის, ტელეგრაფის და სადგურების აღებისაკენ მოუწოდებდა პროლეტარებს. მაგრამ მათ აშკარად ზამთრის სასახლის სარდაფებში შენახული ხუთ მილიონ დოლარად ღირებული ღვინოებისა და კონიაკების კოლექციის ხელში ჩაგდება უნდოდათ.

ახალგაზრდა რევოლუციონერი ქალი ლარისა რაისნერი, რომელიც ლუნაჩარსკის თანაშემწე და ზამთრის სასახლისათვის მიყენებული ზარალის დამდგენი კომისიის წევრი იყო, ასე აღწერს ე.წ. „ღვინის სარდაფის შტურმს“:

„კარებსა და კედლებს ჯერ ერთი, მერე მეორე ფენა აგურით ქოლავენ – მაინც არაფერი შველის. ყოველ ღამე კედელს ხან სად შეანგრევენ, ხან სად და ისრუტავენ, ტლაკავენ ყველაფერს, რასაც კი სწვდებიან. რაღაც ცოფიანი, შიშველი, თავხედური მოთხოვნილება იზიდავს აკრძალული კედლისკენ ხან ერთ და ხან მეორე ბრბოს. ფელდფებელი კრივორუჩენკო, რომელსაც ამ ავადსახსენებელი კასრების დაცვა აქვს დავალებული, თვალცრემლიანი მიაშობდა სასონარკვეთაზე, რომელსაც ღამღამობით განიცდის თავის მცირერიცხოვან მცველებთან ერთად ამ საზარელი ბრბოს შემხედვარე. ახლა ასე გადანყვიტეს: „ყველა ხვრელში თითო ტყვიამფრქვევი“.

არც ამან უშველა. მიღებულ იქნა გადანყვიტილება გაენადგურებინათ ეს უძვირფასესი განძი, რომლის გაყიდვაც ჰქონდა განზრახული რევკომს. მყიდველები შვედები იყვნენ. რევოლუციას ძალიან სჭირდებოდა ეს ფული, მაგრამ გავრეშებული მასების გამუდმებულ შტურმებს ველარ უძლებდნენ. ყველა

პოლკი, რომელსაც ღვინის საწყობების დასაცავად უშვებდნენ (ასეთები ქალაქში რამდენიმე ათეული იყო), თავად იღებებოდა. მერე მას მეორე ცვლიდა და ასე დაუსრულებლად.

მაქსიმ გორკი წერდა: „უკვე თითქმის ორი კვირაა. ყოველ ღამე ადამიანთა ბრბოები ძარცვავენ ღვინის სარდაფებს. თვრებიან, თავში ურტყამენ ერთმანეთს ბოთლებს, შუშის ნამტვრევებით იჭრიან ხელებს და როგორც ღორები ტალახში, ისე გორავენ სისხლში“.

ამ მასობრივ უბედურებას ზამთრის სასახლეზე შტურმის ერთ-ერთი ხელმძღვანელი ვლადიმერ ანტონოვ-ოვსენკო ასე იხსენებს: „განსაკუთრებით მწვავედ დადგა ზამთრის სასახლის ღვინის სარდაფების საკითხი. ამ დროისათვის ჯერ კიდევ დისციპლინირებული პრეობრაჟენსკის პოლკი, რომელიც ამ სარდაფებს იცავდა, საბოლოოდ გალოთდა. ვერც პავლოვსკის პოლკმა (ჩვენმა რევოლუციურმა დასაყრდენმა) გაუძლო ამას. მერე შერეული ნაწილები გამოგზავნეს, ისინიც გამოთვრნენ... „ბრონევიკებიც“ ჩართეს, მაგრამ სულ ცოტა ხანში მათაც ყანყალი დაიწყეს. როგორც კი მოსალამოვდებოდა, იწყებოდა ცოფიანი ბაკქანალია. „ამოვსვლიპოთ რომანოვების ნარჩენები!“ – ამ მხიარული ლოზუნგით იყო ატაცებული ბრბო. ამოქოლეს შესასვლელები – ბრბო გისოსებს გლეჯდა, ფანჯრებიდან აღწევდა სარდაფში და ისე ძარცვადა იქაურობას. შეცადნენ წყლით ავესოთ სარდაფები. მეხანძრეები ამ სამუშაოს შესრულებისას უგონოდ გამოთვრნენ. ... ამ სარდაფების გაუვნებელყოფა მხოლოდ ე.წ. ჰელსინკის პოლკის მეზღვაურების ჩარევით მოხერხდა.

როგორც იქნა მოახერხეს და ამ უძვირფასესი სასამელის მოროდირებს გადარჩენილი მასები ნევაში ჩაუშვეს.

ლევ ტროცკი ემიგრაციაში იხსენებდა: „ღვინო არხებად მიედინებოდა ნევისკენ. თეთრი თოვლი წითელი მასით იჟლინებოდა. ლოთები პირდაპირ თხრილებს ლოკავდნენ“.

ამბობენ, რომ ლენინს მაშინ დაენყო ტიკები. „ეს ნაძირლები რევოლუციას ღვინოში ჩაახრჩობენ!“ – ყვიროდა ის – „ჩვენ უკვე გავეცით ბრძანება ადგილზე დახვრიტონ ღვინის სარდაფებზე თავდამსხმელები, მაგრამ ჯერჯერობით არ გვიჯერებენ“.

მოთხრობილი არგუმენტებით მტკიცდება, რომ ბრბოებს, იმ დროს როცა ხალხთა ბელადი ჯარსაც და ჯამაათსაც მათი „ბედნიერი მომავლის“ შექმნის მიზნით ზამთრის სასახლის აღებისაკენ მიუთითებდა, ფეხებზე ეკიდათ „ბედნიერი მომავალიც“ და ბელადის იდეებიც, რადგან მათი სული იმ სარდაფში ტრიალებდა, რომელშიც 5 მლნ დოლარად ღირებული ღვინოების კოლექცია ინახებოდა და თავგანწირვით ეჯაჯგურებოდნენ მის კედლებს და არავითარ თანაგრძნობას არ უწევდნენ იმ კაცს, რომელსაც ჩაფიქრებული ჰქონდა, რომ ხალხების საბედნიეროდ შეექმნა „Великий могучий советский союз“-ი, რომელიც ახლო მომავალში „ფოლადის კაცის“ მიერ შექმნილი კანონების კრებულით უნდა გაჩირაღდებულიყო თავისი კოლექტივებით და საარჩევნო კანონებით, რომელთა ძალით საზოგადოების შემადგენლობის 99,99% კომუნისტების მიერ წამოყენებულ კანდიდატებს მისცემდა ხმას და ადამიანს ხმის მიმცემ ცხვრად გადააკეთებდა და წინასწარ მისცემდა გამართლებას ლენინის დედის ძმის შვილის-შვილის ადოლფ შეკელგრუბერის (ჰიტლერის) აზრს: რომ „ხალხი საარჩევნო ხმის უფლების მქონე ცხვარია“.

გაკვირვებას იწვევს ის მდგომარეობა, რომ რუსის ჯარმა ვერ შესძლო ღვინოებისთვის თავგანწირული ბრბოების დამორჩილება და ჰელსინკის ჯარის დახმარება დასჭირდა. ალბათ იმდროინდელი ბრბოები ვერ აღწევდნენ გალაკტიონის აზრის გაგებამდე: რომ „თვითონ კავნიც შეგებრალება, თუ კი პოეტის ჰქვია სახელი“ (ამ შემთხვევაში ცნება პოეტი სინონი-მია სიახლის დამწერგავი კაცისა)

„ძლიერნი ამა ქვეყნისანი“ ცნება მემამოხეს სალანძღავ სიტყვად მიიჩნევენ და არ აინტერესებთ ამ ცნების შინაარსის მქონე კაცებთან ურთიერთობა, რაც არ შეიძლება საპატიოდ ჩაითვალოს. შენ თუ კარგი კაცი ხარ, ყველას უნდა უპატრონო კარგსაც და ცუდსაც და თუ ცუდი კაცი ხარ, მაშინ დასასჯელია არა ხალხი არამედ შენი მწყალობელი, რომელმაც შენ ხალხის ბედი ჩაგაბარა.

მიუხედავად მრავალგვარი მცდელობისა წითელმა იდეოლოგებმა ვერ შესძლეს იმპერიის ხალხების აბსოლუტური და-

დებილება, კი ათქმევინებს ფეოდოსიშვილს და მისნაირ კაცებს: „მე მამას მოვკლავ, დავახრჩობ დედას, რევოლუციამ თუ ეს მიბრძანა“-ო, მაგრამ მის მოწოდებას არც ერთი კაცად ღირებული არსება არ გაჰყოლია, თუ მხედველობაში არ მიიღებენ „წითელი ანგელოზების მიერ გამირად აღიარებულ მცირეწლოვან ბავშვს პავლე მოროზოვს, რევოლუციის ფეოდოსიშვილისთანა ქურუმებს, მხოლოდ ბავშვებისა და მიამიტების დაბრეყება შეეძლოთ. ანალოგიურ მცდელობასთან გვაქვს საქმე, ლორთქიფანიძის „კოლხეთის ცისკარში“, როცა კომკავშირის მდივანმა თალიკოს დაბრეყება სცადა: „ულალატე მამაშენს და მიგიღებ კომკავშირში“ ჭკვიანი ქალიშვილი ასე შეეპასუხა: „ბაჭული ბიჭო! მამას როგორ ვულალატებ, ან შენ როგორ მოგიბრუნდა ენა ამის სათქმელად“-ო. რა სიკეთე შეიძლებოდა მოეტანათ ფართო საზოგადოებისთვის იმ იდეოლოგიებს, რომლებიც შვილს მამის წინააღმდეგ ამხედრებდნენ და ხშირად კიდევაც აღუპვინებდნენ. აი როგორ იდეოლოგიებს გადაურჩნენ რუსეთის იმპერიის ხალხები.

ამ გადარჩენაში წამყვანი როლი პროგრესულად მოაზროვნე მემამბოხეებმა შეასრულეს „ძლიერნი ამა ქვეყნისანი“ და მათთან ერთად საქმეში ზედაპირულად ჩახედული ადამიანები ამრეზილად შეჰყურებენ და ხშირად აუგადაც მოიხსენიებენ მემამბოხე კაცებს, რომლებიც მათი აზრით აფორიაქებენ კაცთა ცხოვრებას. პირველნი ამას სჩადიან უტილიტარული მიზნით, მეორენი იმის გამო, რომ არ ძალუძთ კაცთა ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ღრმად განსჭვრეტა. კაცთა ცხოვრება მარად განახლებადი ორგანიზმია, რომელიც ექვემდებარება მუდმივ ცვალებადობასა და განვითარებას. ძველს აცოცხლებს მანამ, სანამ იგი ხელს უწყობს ახლის დამკვიდრებას და გაუმჯობესებას. ხოლო როცა ამოწურავს თავის შესაძლებლობებს მისი დადგენილებით „ვინ არს ძალი უხილავი შემწე ყოველთა მიწიერთა“ შეუერთდება მარადისობას. ზოგი არსებები თავისი მისიის შესრულებას დროის მცირე მონაკვეთში ახერხებენ. ჩვენებური ჭრელი პეპელა ორ დღეში ასწრებს გამოჩეკვას, სქესობრივ მომნიჭებას, მემკვიდრეობის შექმნას და მარადისობასთან შეერთებას. ციმბირის კოლო კი ამ ფუნქციების შესრულებას

ნახევარ საათში ახერხებს. ხოლო ადამიანს მასზე დაკისრებული ფუნქციების შესრულება საუკუნეში უჭირს. ბერიკაცი ძველებური მეთოდებით და ხერხებით ცდილობს თავისი მისიის შესრულებას, ხოლო შვილი ახალი მეთოდების შემოღების მომხრეა, რაც მამასა და შვილს შორის ინვევს კამათს და საკმაოდ სერიოზულ წინააღმდეგობას.

ღმერთსაც და ბუნებასაც ასე დაუდგენიათ, რომ ძველმა და დრომოჭმულმა გზა ახალს უნდა დაუთმოს, მაგრამ ეს უნდა დაექვემდებაროს ღირებულებათა გადაფასებას რომ კარგ ძველს არსებობა გაუგრძელდეს, მანამ სანამ იგი დადებითი ღირებულების შემცველი იქნება. წინააღმდეგ შემთხვევაში მისი უარყოფილები პროლეტკულტელებივით წითელ ჭაობში ჩაეფლობიან. გავიხსენოთ მათი ლოზუნგი: „ჩვენ ხვალინდელი დღის სახელით დავნვათ რაფაელს, ეკლესიებსა და მონასტრებს კი გადავთელავთ“ დღეს საქმეში ჩახედულმა ყოველმა კაცმა იცის, რომ ამ გაერთიანების ამბოხი რეგრესული იყო, რომელსაც ნიჭიერი მთავრობა (რომელიც შეიძლება სხვაგვანა არსებობდეს) დროულად აკრძალავდა მათ მოძრაობას და კულტურის ამდენ ძეგლებს არ გაანადგურებებდა.

დიდი პროგრესი იყო კაცობრიობის ისტორიაში მოსეს რჯულის წინააღმდეგ ქრისტეს ამბოხება: „მოსეს სჯული ეს ვინრო, სასტიკი უმონყალო სჯული ღირსეულად მხოლოდ აბრამის შთამომავლობას თვლის. იესოს აზრით კი ყოველი კეთილი მისწრაფების კაცი, ყოველი ადამიანი, რომელიც მიიღებს და შეიყვარებს მას, იესოს იგივე აბრამის შთამომავალია... მოკლეთ რომ ვთქვათ, იმ დღიდან იესო ებრაელი აღარ არის, იგი მხოლოდ უაღრესი რევილუციონერია. იგი მოუწოდებს ყველას ემსახურონ იმ ღმერთს, რომელიც ყველას თავის შვილებად თვლის. იესო აღიარებს უფლებას კაცისა და არა უფლებას ებრაელებისას“ (რენანი „ქრისტეს ცხოვრება და მოღვაწეობა გვ. 94) იესომ სავსებით უარყო მამა-პაპათა სარწმუნოება. მან ასეთი დასკვნა გამოიტანა: „სჯული მოსესი უნდა მოისპოს და მოვსპობ კიდეც“ რენანი ამბობს: „მან გააუქმა მოსეს სჯული და მის ნაცვლად შექმნა ახალი სარწმუნოება, ახალი კულტი, მოსეს სჯულზე მეტად უმჯობესი“.

დასახელებული არგუმენტებით მტკიცდება რომ ქრისტიე იყო პროგრესული იდეებით შეიარაღებული და მოსეს სჯულის წინააღმდეგ ამხედრებული ღმერთკაცი.

იცვლებოდა დრო, იცვლებოდნენ საზოგადოებრივი ფორმაციები, ზნე-ჩვეულებები, ტრადიციები. უცვლელი რჩებოდა მხოლოდ „წენვა-გლეჯის ბაზარი“ და მისი დოქტრინები. მას ისე მტკიცე ფუნდამენტი აქვს, რომ ჟამთა სვლა დიდ ვნებას ვერ აყენებს, რადგან იგი კაცთა ცხოვრებასავით მუდამ განახლებადია და სასიცოცხლო ძალებსაც კაცთა ცხოვრებიდან იკრებს. მისი ფუნდამენტის შერყევა ძნელი საქმეა, მაგრამ შეუძლებელი – არა. მისი შერყევა მხოლოდ კაცთა ცხოვრების ჰარმონიული ურთიერთობის წყალობით არის შესაძლებელი, რომელიც პირველყოფილი სოციალიზმის დაშლის შემდეგ ისტორიის საკუთრება გახდა და კაცთა თანამედროვე ცხოვრებას საზარბაზნე მანძილზეც აღარ ეკარება. კაცთა ცხოვრებამ, დოგმად აღიარა ლენინის შეხედულება, ადამიანის მდგომარეობის შესახებ ბურჟუაზიულ საზოგადოებაში, რომ „ან შენ მუშაობ სხვისთვის, ან სხვა მუშაობს შენთვის, ან მონათმფლობელი ხარ, ან მონა“. ვინ მუშაობს სხვისთვის?! – ღარიბი უმრავლესობა. ვისთვის მუშაობს ღარიბი უმრავლესობა?! მდიდარი უმცირესობისთვის. ვინ არის მონა? – ღარიბი უმრავლესობა, ვინ არის მონათმფლობელი?! – მდიდარი უმცირესობა.

გალაკტიონი დიდი ხნის წინათ წერდა: „... ვდგამთ შავი ქვის გორას, რომ მოგება მოგებაზე დარჩეს მუქთახორას“. მნამს, მკითხველი გაიგებს, რომ გალაკტიონი მუქთახორას ძუნწი ბიზნესმენის სინონიმად იყენებს.

ცხადია, რომ ცხოვრების ისეთი ტაქტიკა, რომელზედაც ზემოთ მქონდა საუბარი, ჰქმნიდა, ჰქმნის და მომავალშიც შექმნის მემბოხე სულის მქონე ადამიანებს, რომლებიც ყოველნაირად ცდილობდნენ, ცდილობენ და მომავალშიც შეეცდებიან დაიხსნან თავი არსებული მდგომარეობიდან და რადგან იციან, რომ „წენვა-გლეჯის ბაზრის“ დოქტრინების შეცვლა ზემოდან დაწერილი კანონებით ილუზიაა და მათთვის ილუზია კი არა რეალობაა საჭირო, ერთიანდებიან კოლექტივში და ჰქმნიან მემბოხეთა არმიას, რომელიც თავისი არსებობის აზრსა და

გამართლებას ხედავს იმ აბადონთან ბრძოლაში, რომელიც სატანამ „წენვა-გლეჯის ბაზრის“ დოქტრინების განხორციელების წყალობით შექმნა და დღემდე განაგრძობს მისი არქიტექტურის სრულყოფილებას, რათა კაცობრიობას „აპოკალიფსის“ დღე გაუთენოს, რომ თავისი არსებობისა და მოღვაწეობის კრედოს „სასახელო“ გამართლება მისცეს.

P.S. სტატიის შესავალ ნაწილში მარქსიზმის კლასიკოსებთან იესო ქრისტეს გატოლება მის დაპატარავებას ნიშნავს და ეს ცოდვა მე არ უნდა დამეწეროს. მე, მართალია, ერთი პატარა წერტილი ვარ ამ უკიდევანო სამყაროში, მაგრამ მაინც რაღაც რაობას წარმოვადგენ. გასული საუკუნის 50-იან წლებში მოსმენილი გეომეტრიის გაკვეთილიდან მახსოვს წერტილის მეცნიერული განმარტება: რომ იგი „არის გეომეტრიული ნაკვთი, რომელსაც არავითარი განზომილება არ გააჩნია“ მე კი წერტილად მიჩნეული კაცი, მიუხედავად განზომილებების უქონლობისა, მაინც რაობა ვყოფილვარ და ვინც ბიბლიის გადამწერების ცოდვას მომანერს, დიდად შესცოდავს ღმერთს, რადგან იესო ქრისტეს დაჩივება ჩემი კი არა იმ ცოდვილი სულის მატარებელი გადამწერის ცოდვაა, რომელმაც თავისი ჭკუით თითქოს კეთილი სამსახური გაუნია ქრისტეს და მას მიანერა ის, რისი თქმაც მას თავისი სიდიადის გამო არ შეეძლო: „ყველა ვინც მიატოვა სახლები, ან ძმები, ან მამა, ან დედა, ან შვილები ჩემი სახელის გულისათვის, ასმაგად მიიღებს და საუკუნო სიცოცხლეს დაიმკვიდრებს“ (მათე 19:29) იესოს გონების კაცს მხოლოდ იმის მოწოდება შეეძლო ხალხისადმი რომ ოჯახის, ნათესაობის და საზოგადოების კეთილდღეობისთვის ზრუნვა და პატიოსანი შრომა არამარტო ადამიანის, არამედ ღმერთის სამსახურიცაა.

*აკადემიკოსი ზელიმ ჩაკვეტაძე
27.06.2023წ.*

ნიკო ნიკოლაძისა და ილია ჭავჭავაძის აქმის შესახებ

*მჭირს მე საქმე საფიცხელი, ვერას
ვითმენ გულფიცხელი“
დ. გურამიშვილი*

*გაუცხოება არის ადამიანის მდგომარეობა
როდესაც მის სულიერ ფაქტორებზე ბატონდება
უცხო ფაქტორი
ავტორი*

რუსთაველის შეხედულება რომ „სხვა სხვის ომში ბრძენია“, საშუალებას მაძლევს, ჩავერიო ნიკო ნიკოლაძისა და ილია ჭავჭავაძის აუიოტაჟის გამომწვევ ფაქტორებში.

მიუხედავად იმისა, რომ ნიკო და ილია ორივე თავდადებულად იბრძოდა საქართველოს კეთილდღეობისათვის, რაც მათი მოღვაწეობის სტრატეგიას შეადგენდა და მათი ტაქტიკაც ბევრ რამეში ემთხვეოდა ერთმანეთს, ისინი ერთმანეთის მიმართ მაინც ანტიპოდები იყვნენ, რაც განპირობებული იყო განათლების სპეციფიკით. რაც გარკვეულ წილად განაპირობებს ადამიანის მსოფლმხედველობასაც.

ჟურნალმა „კლდე“ (1913წ. გვ. 10 №33) გააცნო ხალხს თავისი აზრი: „ბევრჯერ დავფიქრებულვარ, თუ რად აითვალნუნა ჩვენმა ინტელიგენციამ საუკეთესო შვილი ნიკო ნიკოლაძე. ახლა კი მესმის ნიკო ნიკოლაძე და რუსეთში ნასწავლი ინტელიგენცია ორი ანტიპოდია, სულ სხვადასხვა ტიპები. ნიკო ნიკოლაძე სულითა და გულით ევროპელია, ევროპაში ნასწავლი, ევროპული იდეებით გამაჭვალული... ჩვენი ინტელიგენცია კი უმთავრესად აღზრდილია რუსეთის სკოლაში, ამ სკოლის მონური სულით, ჩინოვნიკური რუტინით და სხოლასტიკით გაჟღენთილი. ამიტომ ჩვენი ინტელიგენტები უმთავრესად არიან თეორეტიკოსები, მეოცნებე, აკადემიური მსჯელობის ხალხი... ნიკო ნიკოლაძე კი რეალისტია, რეალური პოლიტიკის მანარმოებელი, ცხოვრების მცოდნე, მის ქარცეცხლში ჩავარდნილი ძალაუნებურად იქცევა ისე, როგორც უკარნახებს მას ცხო-

ვრების სასტიკი სინამდევილე. ჩვენს ცხოვრებაში უსუსური ინტელიგენტები ნათლავენ მას ოპორტუნისტად, რენეგატად და რეაქციონერად. დასახელებულმა ფაქტორებმა გამოიწვია მისი გაუცხოება, გამარტოება და გამარტოკაცება.“

ნიკო ნიკოლაძე, რომელიც ახალგაზრდობიდანვე შეუსისხლხორცდა მმართველობის ევროპულ წესს, ცდილობს ამ წესის საქართველოში დამკვიდრებას, მაგრამ საამისო ფაქტორების ქართული სინამდვილის პირობებში არ არსებობას ვერ ითვალისწინებს და მაჭარივით ბუზბუზებს. ბებერმა ილიამ იცის, რომ უადგილო და უდროო ბუზბუზი სასიკეთო ნაყოფს ვერ გამოიღებს – პირიქით შეიძლება საქმე კიდევც მეტად დააზარალოს.

ნიკო ნიკოლაძე სცნობდა ილიას როგორც საზოგადო მოღვაწეს, თავდადებულ მამულიშვილს და ნიჭიერ ლიტერატორს. მაგრამ მას როგორღაც აკაკი წერეთელი მასზე ნიჭიერ პოეტად მიაჩნდა ნიჭი არც ციური (ღვთაებრივი) და არც მიწიერი არც ერთს აკლდა და არც მეორეს. ორივე უხვად დაუჯილდოვებია ღმერთსაც და „მინასაც“ იმის თქმა: რომ „თავად ილია ჭავჭავაძეს აკაკი წერეთლის ნიჭის ნამცეცი არ მოეპოვება“, მე ცოდვად მიმაჩნია. თუ ჩემს აზრს მკითხველი კარგად დაუკვირდება დამერწმუნება იმაში, რომ ილიას ნიჭზე ნამცეცის თქმა დიდი და მიუტევებელი ცოდვაა. ნიკო ნიკოლაძე კი არის მახვილი გონების პატრონი, რომელიც პულსს უსინჯავს კაცობრიობის შემოქმედებით საქმიანობას და არაფრით ჩამოუვარდება არა მარტო ქართველი, არამედ მაგრადგანვითარებული ქვეყნების პოლიტიკურ ავტორიტეტებს, იგი ერთგვარ თეზას წარმოადგენს გონჩაროვის პერსონაჟის შტოლცისა, რომელიც შეურიგებლად ებრძოდა ყოველგვარ თაღლითობას და გაიძვერობას სიცრუის და მუქთახორობას (იხილე გონჩაროვის „ობლომოვები“) მაგრამ... არც გალაკტიონის შეხედულები უარყოფა რომ „ხელოვნება ეს ოქროა მინის გულში შენახული, ხელოვნება მარგალიტს ჰგავს მას ზღვა ჰფარავს შეუცვლელი, რას იშვიათ თუ მისწვდება კაცის გული კაცის ხელი“-ს და ვინცეა მოგვცემს დადებით შედეგს. რადგან აკაკის და ილიას შემოქმედებას კარგად თუ არა სამუალოდ მაინც ვიცნობ, თავს

უფლებას მივცემ ვთქვა, რომ აკაკის პოემებს რომლებსაც არ აკლია პოეტურობა და ლაზათი ილიას „განდეგილი“ მთელი თავით აღემატება. მისი ავტორი ყოველნაირად უჩვენებს თავის გენიალურობას.

თუ ამ ორი პოეტის პოპულარობაზე ვიმსჯელებთ, მივიღებთ, რომ აკაკი უფრო პოპულარულია ვიდრე ილია. ეს პოპულარობა განაპირობა მისმა დაახლოებამ ხალხურ ენასთან. მისი ლექსების უმრავლესობა ისე მარტივია და ადვილად გასაგები, რომ თითქმის თავისით შედიან კაცთა თავებში, მაგრამ ისიც უნდა ითქვას, რომ ილიას ლექსებს არ აქვს იმდენი პოპულარობა, რამდენიც აკაკისას, მაგრამ ეს სრულებით არ ნიშნავს იმას, რომ აკაკი გიგანტი იყოს და ილია ნამცეცა ბიჭი. რადგან პოპულარობა ჯერ კიდევ არ წარმოადგენს იმდენ უპირატესობას, რომ მისი მფლობელი შედარებულ პიროვნებაზე წინ დავაყენოთ.

პოპულარული პოეტია ლადო ასათიანი, არიან ადამიანები, რომლებსაც იგი ბარათაშვილის ტოლ პოეტად მიაჩნიათ, მაგრამ მწარედ ცდებიან. – რატომ?! – იმიტომ რომ ისინი ძირითად ყურადღებას ლექსის სპეფიციკას კი არა მის პოპულარობას ანიჭებენ. ბარათაშვილს მიუხედავად სიდიადისა (იგი არა მარტო ქართული, არამედ მსოფლიო რომანტიკული პოეზიის უდიდესი წარმომადგენელია. ერთი გერმანელი პროფესორი ამტკიცებს, რომ მსოფლიო რომანტიკული პოეზიის მწვერვალი ბაირონი კი არა ბარათაშვილია-ო) ერში დიდი პოპულარობა არა აქვს. რატომ?! იმიტომ რომ მის პოეზიაზე ფართო მასებს კი არა ლიტერატურის სპეციალისტებსაც ძნელად მიუწვდებათ ხელი. ბევრ ფილოლოგს ვიცნობ, რომლებიც მასწავლებლობაში დაბერებულან, მაგრამ ბარათაშვილის „ვპოვე ტაძარი“ და „შემოლამება მთაწმინდაზე“ ზეპირად არ იციან და ხალხმა საიდან უნდა იცოდეს?!

ლადო ასათიანის ნიჭიერებას და პოპულარობას პოეზიაში ჩახედული ვერც ერთი ადამიანი ვერ უარყოფს, მაგრამ მისი გატოლება ბარათაშვილთან შეუსაბამობაა, თუმცა მისი ლექსები ბევრმა კაცმა ზეპირად იცის და ბარათაშვილის – ძალიან ცოტამ. რამდენიმე კაცს თუ ეცოდინება, ისიც მოყვარულს –

რატომ?! – იმიტომ რომ დიდი პოეტი თავისი სიდიადის გამო ვერ ეშვება იმ დიდი სიმალლიდან, რომელზედაც ის თავის სტიქიას უფრო მოხერხებულად ამჟღავნებს, ვიდრე ქვემოთ იმ ადგილებში, რომლებშიც ჩიტები და გვრიტები თავიანთ შემოქმედებას მაქსიმალურად ეწევიან თავიანთი სტიქიის შესაფერისად. „შემოღამება“ და „ვპოვე ტაძარი“ რომ მასების გაგების დონემდე დაიყვანო (გაამარტივო) თავდაპირველ ღირებულებას დააკარგვინებს და ახალს ვერ შეაძენინებ. არნივი ვერ შეძლებს იმ ადგილებში მხრების გაშლას, რომელშიც როგორც უკვე ითქვა, ჩიტები და გვრიტები თავისუფლად და მშვენივრად ეწევიან თავიანთ შემოქმედებას. მისთვის (არნივისთვის) საჭიროა დიდი სივრცეები და მაღალი მწვერვალები.

გოეთეს უთქვამს: „ხშირად დიდი ადამიანი დიდი გემსავით შეცდომების დიდ ზოლს ტოვებს თავის სარბიელზე“. ილიას ნიჭის ნამცეცხად შეფასება ნიკო ნიკოლაძის მოღვაწეობაში ნამდვილად შეცდომის დიდ ზოლად ჩანს და გამოჩნდება მუდამ ჩვენი ქვეყნის ისტორიაში.

*კოლხეთის (ვაზისის, საერო-სამეცნიერო
საერთაშორისო აკადემიის აკადემიკოსი
ზელიმ ჩაკვეტაძე 19.11.2022წ.*

სო ჩვენი საქართველო!

*„ერთი წყევლა ჩვენი ყალბი სამშობლოსთვის გვინდა,
სადაც ხარობს სიმდაბლე და ჭკნება სული წმინდა“.
ჰაინრიხ ჰაინე*

*„იუდას სანთელს უკმევენ, ჯვარზე აცმევენ ქრისტესა“.
ვაჟა-ფშაველა*

*„იქ რა უნდა ქნას წმინდათა წმინდამ, სად ცოდვას მადლი
დაუძლევია“.
ი. ჭავჭავაძე*

ჩვენი სწავლულები და საზოგადო მოღვაწეები კარგად განმარტავენ იმ მოვალეობის შესრულების აუცილებლობას, რომელიც დაკავშირებულია სამშობლოსთან. მოითხოვენ და სწორიც არის, რომ პიროვნებამ აუცილებლობის შემთხვევაში მის ინტერესებს შესწიროს ღვთისგან და ბუნებისგან ბოძებული უძვირფასესი ფასეულობა – სიცოცხლე. უდავოა, რომ სამშობლოსგან ეს მოთხოვნა სამართლიანია, მაგრამ ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ სიბრძნე იქნება იმის წარმოდგენა, თითქოს პიროვნება ის ცხვარი იყოს, რომელსაც არავითარი მოთხოვნა არ გააჩნდეს იმ კერპის მიმართ, რომელსაც იგი ეწირება. არა მგონია, რომ ადამიანზე მეტი პრეტენზიული, მომთხოვნელი და ანგარიშიანი არსება ჩვენს პლანეტაზე არსებობდეს. თუ კი სამშობლო მისგან მოითხოვს ერთგულებას და საჭიროების შემთხვევაში თავგანწირვასაც, პიროვნებაც მოითხოვს მისგან მოვლას პატრონობას და სამართლიანობას.

თუ სამშობლო პიროვნების მიმართ იქამდე გულცივია, რომ მის მოთხოვნებს აინუნშიაც არ აგდებს და მისი „რჩეულები“ არამზადებს ძეგლებს უგებენ, ხოლო გმირებს თავისი მინიდან მიერეკებიან, მაშინ პატიოსან კაცს სხვა არაფერი რჩება, გარდა იმისა, რომ გაეცალოს არსებულ სინამდვილეს და უცხო ხალხის კალთას შეაფაროს თავი. ხშირად გაიგონებ ჩვენში: სამშობლოს გაურბიან ახალგაზრდები, თავს უცხოეთს აფარებენ და ხალხის ბედს არაფრად აგდებენო, ასეთი მსჯელობა მარტივია, რომელიც მხოლოდ ცალი მხრიდან აშუქებს

საგანს და არა ყოველი მხრიდან, რომლებიდანაც გარკვევით გამოჩნდება პიროვნების დამოკიდებულება არა მარტო სამშობლოსადმი, არამედ მთელი გარემომცველი სამყაროსადმი.

მწერალი გამსახურდია ამბობს: „შიშნოი რომ კაცს ქეროში ჩააფრინდება, არავინ იცის, რას მოიმოქმედებს“-ო. თუ გავიხსენებთ, ჰომეროსის მელორის საუბარს ოდისევსთან, რომ „... ამქვეყნად უძლიერესი სატკივარი ცარიელი სტომაქია“, ცხადი გახდება, რომ ჰომეროსის შეხედულებით ადამიანის კარგადმოფობის საქმეში სტომაქი პირველობას არავის დაუთმობს, ამასვე იმეორებს სერვანტესის დონკიხოტი: „მუდამ გახსოვდეს, სანჩო, რომ ადამიანის კარგადმოფობა კუჭში იჭედება...“

კი ამბობს ადოლფ ჰიტლერი: „... ეკონომიკური ფაქტორები, რომლებსაც პირველ რიგში აყენებენ ადამიანთა ცხოვრებაში, მეორე ან მესამე ადგილზეა, წინ ყოველთვის ხალხის სულიერი ძალა დგასო“, მაგრამ მწარედ ცდება, რაც ზემოთ მასზე დიდი ადამიანების მიერ დასახელებული არგუმენტებით მტკიცდება.

ყოველ არსების მოქმედების ძირითადი პრინციპი არის მისი ბრძოლა არსებობის შესანარჩუნებლად. ეს ბრძოლა ხშირად ინდივიდუალურია, ზოგჯერ კოლექტიურ ხასიათს იღებს და თუნდაც უმარტივესი არსებები საკმაოდ მრავალრიცხოვან გაერთიანებებს აწყობენ თავდაცვის მიზნით საუბედუროდ ეს კანონი არსად ისე სუსტი არ არის, როგორც საქართველოში. ისედაც უგუარი და ყაჩაღური ბუნების ქართველი კაცი, „პერესტროიკის“ მიერ მოტანილმა თავისუფლებამ და დამოუკიდებლობამ სულ გაამარტოხელა გაამარტოსულა და ყოფნა-არყოფნის ზღურბლზე დააყენა, საიდანაც რამდენიმე ნაბიჯით შეიძლება არყოფნის სივრცეში გადაიჩეხოს, რასაც სათანადო ყურადღებას ვერ აქცევენ საბრალო ხალხისა და ბრბოების მიერ არჩეული და დაკანონებული პრეროგატივები.

ასეთ მდგომარეობაში ჩავარდნილ საქართველოში სულით ობლობა, უიმედობა და ხვალინდელი დღის შიში ხალხის ცხოვრების განუყრელი თანამგზავრი გახდა და მან შეიგრძნო, რომ მათი სამშობლო ათასნაირი ძაღლისა და მამაძაღლის მზრუნველი დედაა და მისთვის კი ანჩხლი დედინაცვალი.

უიმედო მდგომარეობაში ჩავარდნილი ხალხი: უპურობით, უფულობით, უმუშევრობით და უსამართლობით გულშენუხებული და სკეპტიციზმით შეპყრობილი, სწრაფი ავტომობილებით, საზღვაო ხომალდებით, ან ზებგერითი თვითმფრინავებით ტოვებენ მშობლიურ მიწას და უცხოეთში ეძებენ ცხოვრების საარსებო მინიმუმს, მაშინ, როცა ლერმონტოვის სიტყვებით რომ ვთქვათ: “Надменные потомки известной подлостью прославленных отцов”. მათ მშობლიურ მხარეს ისე კარგად წველიან, რომ მილიონებსაც აგროვებენ, პარლამენტარობას აჩალიჩებენ და ბრბოების ერთგულებასა და თანაგრძნობასაც იმსახურებენ და საზოგადოებას ახლო მომავალში ჩასატარებელი დემოკრატიული და სამართლიანი არჩევნების იმედებით კვებავენ. ჩვენი ცხოვრების საუბედუროდ ჩვენი სკოლების მიერ გასწავლულ ახალგაზრდებს თუმცა ბევრი არაფერი მოეთხოვებათ ფილოსოფიური და პოლიტიკური აზროვნების ირგვლივ, მაგრამ იმით მაინც ვერავინ მოატყუებს, რომ ლოცვებით და დაპირებებით სტომაქის გამოკვება იყოს შესახლებული. კი ასწავლიან წმინდა მამები ხალხებს ბიბლიურ სიბრძნეს, რომ იესო ქრისტემ ხუთი პურით და ორი თევზით 5000 კაცი გამოკვებაო, მაგრამ მე ეს ურიებისგან მოჩმახული ზღაპარი მგონია, რომელიც საზარბაზნე მანძილზეც ვერ უახლოვდება რეალობას. რადგან მე არ ვეკუთვნი ადამიანთა იმ კატეგორიას, რომლებიც ქვეყნის აშენებას სიცრუით და გაიძვერობით ფიქრობენ, უნდა განვაცხადო, რომ თუ მთავრობა თვითეულ პატიოსან მოქალაქეს მინიმალურად მაინც არ იცავს და არ პატრონობს, თუ მას ხალხი ადოლფ ჰიტლერის მსოლოდ საარჩევნო ცხვრებად და საზარბაზნე ხორცად მიაჩნია და მათ მენტორული დარიგებით „პური თუ ძვრია, ნამცხვარი ჭამეთო“ ჰკვებავს, იგი აუცილებლად განადგურდება (იხ. ჩემი კომენტარები“ გვ. 43. ბოლოდან II აბზაცი).

ნურავინ იფიქრებს თითქოს ჩვენი ახალგაზრდები, მიუხედავად ჩვენი სკოლების სისუსტისა, ისე ბრიყვები იყონ, რომ დედინაცვალს დედაზე წინ დააყენონ, მაგრამ როცა დედამ მათზე გული აიყარა და მთელი წყალობა და ყურადღება იმ ადამიანებზე გადაიტანა, რომლებსაც ეკონომისტებმა და

პოლიტიკოსებმა კომერსანტები უწოდეს, ხოლო გლეხი კაცი ნუნკალი ძაღლივით მოიძულა და ღვთის სანყალობლად მიაგ-
დო გვერდზე, იმ სანყაღმა გაანალიზა ხალხური სიბრძნე: „სა-
დაც არა სჯობს, გაცლა სჯობს კარგისა ვაჟკაცისაგან“-ო.
აიყარა გული შეჩვეულ გარემოზე და დარწმუნებულმა იმაში,
რომ ამ მინაზე დემოკრატიული არჩევნების დაკანონებული
მთავრობის „წყალობით“ მისი საშველი არ გაჩნდება, გასწია
უცხო ქვეყნებისკენ იმ იმედით, რომ იქ შეიძლება რამე სიკეთეს
წავაწყდეთ. ისედაც მცირერიცხოვანი, სახელმწიფოდ წოდებუ-
ლი ტომების გაერთიანება, რომელსაც ოდესღაც საქართველო
უწოდეს „ქართული დემოკრატიის“ წყალობით საბერიკაცოდ
და სადედაბროდ იქცა. ბებრებს არც სურვილი აქვთ გაქცევის
და არც საშუალება. ახლა ისინი მხოლოდ ერთი იმედით „ცხო-
ვრობენ“ რომ დარჩენილი ორი პარასკევიც მალე გაირბენს და
გასწევს მუხათგვერდისკენ, სადაც „არსენას ნაბდის გაშლას
გრძნობენ მიდამოები“... „ადგილსა ნათლისასა, ადგილსა მწ-
ვანილოვანსა, ადგილსა განსასვენებელსა, სადა იგი არა არს
სალზობაი, მწუხარებაი და სულთქმაი...“

საკითხავია, რით და როდის დაიწყო ადამიანთა უმრავლესობის უუფლებო და აუტანელი ცხოვრება?! – კერძო საკუთრების გაჩენასთან ერთად ხდება საზოგადოების კლასებად დაყოფა, გაბატონებული კლასი თავისი უპირატესობის შენარჩუნების მიზნით ღარიბ უმრავლესობასთან შეთანხმებით კაცთა შორის თანაარსებობის ეგიდით ჰქმნის სახელმწიფოს და სამართალს... მიუხედავად იმისა, რომ სახელმწიფოს და სამართალს ძირითადი ფუნქცია სიმართლისა და პატიოსნების დაცვაა, იგი მას მინიმალურადაც ძლივს იცავს, ხოლო მაქსიმალურზე ლაპარაკიც ზედმეტია და ხშირად მის მიერ გატარებული სამართალი, რომელსაც იგი ემსახურება, სიმართლე და ჭეშმარიტება კი არა სიცრუე და გაიძვერობაა. ადრე ბიბლიამ დაუნერა ხალხს კანონად „არ იცრუო“ ხოლო გვიან არც თუ ისე დიდი ხნის წინათ, შოთა რუსთაველმა ხალხებს მოუწოდა: „კაცი ცრუ და მოღალატე ხამს ლახვრითა დასაჭრელად“-ო, მაგრამ ამ აზრის მიმღები და ცხოვრებაში გამტარებელი არავინ გამოჩნდა. სიცრუის, მზაკვრობის და გაიძვერობის მიჩქ-

მალვა და დაფარვა ჰქმნის ისეთ მდგომარეობას, რომელშიც ამჟამინდელი ქართველი კაცი ცხოვრობს. ვალებით მუცელგამოტენილ საქართველოს, როგორც სტატისტიკური მონაცემებით ვგებულობთ, მარტოოდენ პარლამენტში 40 მილიონერი ჰყოლიათ. ხოლო მინისტრები და ძმანი მისნი“ პარლამენტარებს არაფერში ჩამოუფარდებიან.

ვინც პრეროგატივების ჯამაგირებს გადახედავს, განცვიფრდება მათი სიდიდით, ამ გაძვალტყავებულ ქვეყანაში. 2018 წლის გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკაში“ გამოქვეყნებული ინფორმაციით „2017 წლის 12 თვეში საქართველოს სახელმწიფო ელექტრო ხელმძღვანელმა 346 700 ლარი მიიღო ხელფასის სახით. საპარლამენტო ფონდის უფროსმა – 336 000 ლარი, ეროვნული ბანკის მმართველმა – 236 000 ლარი.

ამის გარდა განაწილების პრინციპის დაცვის სასახელოდ შესრულებისთვის პრემიებს ხომ მიიღებდნენ. ამას გარდა ქართველი კაცი, რომ ხელფასს დასჯერდეს და საწარმოს არაფერი გამოხრას, ეს ხომ თავის მოჭრა იქნება სოფელ-ქვეყანაში. ჯერ კიდევ წითელი მთავრობის ხელში დაცინვის საგანი იყო ის კაცი, ვინც ხელფასზე ცხოვრობდა და ახლა როცა „წენვა-გლეჯის“ ბაზარმა თავისი განვითარების აპოგეას მიაღწია, მინისტრმა რომ ჯამაგირით სცადოს ოჯახის შენახვა და ხალხის დაცინვასაც და ცოლთან ჩხუბსაც გადაურჩეს, სიდედრს მაინც ვერსად დაემალება – „შე მიწადასაყრელო, რა ეშმაკათ მინდა შენი მინისტრობა, ცოლ-შვილი თუ შიმშილით გამჭლევეო“.

ჭკვიანი კაცებისგან გამიგონია: „სირცხვილია, ლარიბ ქვეყანაში იყო მდიდარი და მდიდარ ქვეყანაში – ლარიბი“-ო. ქონებრივი დიფერენციაცია, რომელიც ცხოვრებაშია გამეფებული, მაჩვენებელია იმისა, რომ ხალხი პოლიტიკაში ლოიალურია და ეს ლოიალურობა ეკონომიკაშიც გადადის და მკვიდრდება მთავრობისადმი უსიტყვო მორჩილების რუსული მონური და გულუბრყვილო წესი: “Правительство так делает, наверно так надо, они больше знают”.

ქართველი კაცი კი გაიძახის ევროპელი ვარ „მაინე ჯორჯიედაინე გეორგიეო“ მაგრამ ეს კვეხნაა და არა რეალობა, რადგან რასობრივი ევროპეიდობა არ განაპირობებს ევროპელო-

ბას. წინა აზიის ხალხები რასობრივად ჩვენსავით ევროპეიდები არიან მაგრამ თავს ევროპელებად არ თვლიან. სპარსელ კაცს გაეცინება ევროპელი რომ უნოდო, თუმცა ევროპეიდობაზე უარს ვერ იტყვის, რადგან იგი კაცობრიობის სამი დიდი რასიდან მხოლოდ ევროპეიდულ რასას უნდა მიეკუთვნოს, მისი სახე უფრო მეტად ჰგავს ევროპული ხალხების სახეს, ვიდრე ნეგროიდებს ან მონგოლოიდებს.

ევროპეიდობას ძირითადად განაპირობებს თავის ქალა, ქვედა ყბა, თვალები და ყვრიმალეები ხოლო ევროპელობა გაპიროვნებულია ევროპული ცხოვრების წესით. ქართველი კაცი გამტარებულია მმართველობის რუსულ-ბიზანტიური წესისა, რომელიც დამახასიათებელია აღმოსავლეთის ხალხებისათვის. ასეთი მმართველობის წესის მიხედვით მთელი სახელმწიფო მთლიანად მეფის ან დესპოტის კაპრიზებზეა დამოკიდებული. აქ ბრძენი და რეგენი, გმირი და ლაჩარი, გლეხი და დიდგვაროვანი, სწავლული და უსწავლელი უპრეტენზიო შემსრულებელია იმ კაცის სურვილებისა, რომელიც იერარქიული კიბის სათავეში ზის. არავის ისე ობიექტურად არ შეუფასებია რუსულ-ბიზანტიური მმართველობის სისტემა, როგროც გიმნაზიელმა ყმაწვილმა, შემდგომში რუსეთის იმპერიის უმცროსმა ჩინოვიკმა, მაგრამ გენიალურმა პოეტმა ტატო ბარათაშვილმა შეაფასა: „დიდება ღმერთო შენსა განგებას, ერთ კაცს მოჰმადლებ ყოვლთა უფლებას და უყოყმანოდ მონებენ ერნი განურჩევლად სულელნი, ბრძენნი“. (იხ. ბარათაშვილის „ბედი ქართლისა“) გამოთქმული აზრის საპირისპიროდ გავიხსენოთ ვიქტორ ჰიუგოს რომანის პერსონაჟი ლუი-ფილიპე, რომელიც სიკვდილმისჯილთა აღსასრულის მოახლოებისას მთელი ლამეები ბორგავდა, წრიალებდა, ვერ იძინებდა. თვითონ იკვლევდა სიკვდილმისჯილთა საქმეებს: „ვერ მოისვენებდა სასამართლოსთვის და ჯალათებისთვის რომ მიენებებია უბედურნი, ერთ დღეს ასეთი სიტყვებით მიმართა მეგობარს, ნუნელი 7 კაცი მოვუგე სიკვდილს“-ო. ლუი-ფილიპეს მდგომარეობა და უფლებები გაპიროვნებული იყო მმართველობის ევროპული წესით, რომლის მიხედვით მეფე ვალდებულია, გაითვალისწინოს სამეფო კარის შეხედულებანი, მოახდინოს მასთან თავისი აზრების შერწყმა და ისე გამოიტანოს განაჩენი.

ქართველი კაცი კი გაიძახის ევროპელი ვარო, მაგრამ მისი შეხედულებები და ტრადიციები აღმოსავლურია, თვითონ ქრისტიანული რწმენა, რომელიც ქართველი კაცის სულიერ ცხოვრებაში წამყვან როლს ასრულებდა 15 საუკუნის განმავლობაში და დღესაც ასრულებს, აღმოსავლური წარმოშობისაა.

უსამართლობა იწვევს პროგრესულად მოაზროვნე ადამიანების შეურიგებლობას და გულისწყრომას არსებული სინამდვილისადმი, რაც ხშირად მათი სიტყვიერი პროტესტით ზოგჯერ შეიარაღებული ამბოხებით, უფრო ხშირად გაქცევით გამოიხატება (იხ. ბარათაშვილის „მერანი“ მიცკევიჩის „ფარისი“ ბაირონის „ჩაილდ ჰაროლდი“ გრიბოედოვის „ვაი ქუჩისაგან“ და სხვ.)

თანამედროვე ქართველი კაცი ჩავარდნილია იმ მეეტლის მდგომარეობაში, რომელიც ასე მიმართავს დამქირავებელს: „თუნდაც მომკალ, გზები არ ჩანს, რა ვქნა? ველარ ვიკვლევ გზას, ალბათ ეშმა დაიბადა მანვალებს და მიბნევეს აზრს“ (იხ. პუშკინის „კაპიტანის ქალიშვილი“) ამ მეეტლის მდგომარეობაშია ჩავარდნილი ქართველი კაცი, რომელსაც არ შეუძლია იმ მდგომარეობის შეცვლა, რომელიც მრავალრიცხოვან უმრავლესობას იმედებით კვებავს, ხოლო მცირე უდიდებულესობას მეფურად აცხოვრებს მრავალრიცხოვანი უმრავლესობის შიმშილის ხარჯზე, ვერასდროს ვერ შესძლებს ხალხის ცხოვრების გაუმჯობესებას.

სტატიაში დასახელებული არგუმენტების მიხედვით ცხადი ხდება რა არის ჩვენი საქართველო, რომელსაც მდიდრებისთვის და თაღლითებისთვის სავსე აქვს კალთა აძლევს ტიტულებს დიდ ჯამაგირს და რბილ სავარძლებს, ხოლო ღარიბებისთვის პურის ქერქს ძლივს იმეტებს.

თუ სამ ძირითად ფაქტორს : რწმენას, შრომას და პოეზიას ვერ გააერთიანებს, ისე ქართველი კაცისგან არ შეიქმნება ქართველი მამაკაცის ფსიხოტიპი, რომელთანაც თანაცხოვრების შედეგად ძველ დროში გურჯისტანელი ქალები შობდნენ: ფარნაოზებს და გორგასლებს, გობრონებს და დავითებს, თამარებს და ქეთევანებს, თედორეებს, დიმიტრებს და სააკაძეებს. წმინდა ნყლის ილუზიაა იმაზე ფიქრი, რომ იმათმა ევროპულ და

აზიელ მამაკაცთა ფსიქოტიკებთან თანაცხოვრების შედეგად შობონ ახალი ჰერაკლები, რომლებმაც ავგიას თავლად ქცეული საქართველოს დალაგება და გასუფთავება უნდა შესძლონ.

ავგიას თავლად ქცეული საქართველოდან გაქცეული ქალი თურქების და ფრანგების მუხრუჭებივით მძლავრ მკლავებში-მოჭდომილი შველას თხოულობს და სანყალობლად გაჰკვივის: „ვაჰ ცოლსა ცუდის ყმისასა“-ო, მაგრამ მშველელი არავინაა, ყმანვილი კაცები გარბიან სამშობლოდან და უცხოეთში ეძებენ თავშესაფარს ხოლო ორპარასკევდარჩენილ ბებრებს ის „იმედი“ დარჩენიათ, რომ ანი მიქელ გაბრიელის წყალობით გადაბარგდებიან მუხათგვერდში, სადაც როგორც ზემო ითქვა: „არა არს მნუხარებაი,,სალმოზაი და სულთქმაი“

ჯ.შ. ქართულმა ეროვნულ-გამანადგურებელმა მოძრაობამ თავისი შემოქმედების 30 წლიან პერიოდში შესძლო: 1. თავის მიწების 20%-ის დაკარგვა. 2. ინდუსტრიული ქალაქების გადაქცევა კომერციული ჯიხურების ქალაქებად. 3. ისედაც ჩამორჩენილი სოფლის მეურნეობის მოშლა. 4. კომერსანტების აღჭურვა ისეთი უფლებებით, რომლის მსგავსი არ იცის ვაჭრობის ისტორიამ, რამაც ამერიკის პრეზიდენტს ათქმევინა: „საქართველოში საუკეთესო ბიზნეს-გარემოაო“. 5. სკოლები, რომლებიც ძველ დროში პარტიის პოლიტიკის პროპაგანდის უშრეტ წყაროს წარმოადგენდნენ, მაგრამ რალაც მანქანებით ხელოვანი მასწავლებლები ახერხებდნენ ისინი სახალხო განათლების ფუნქციით გამოეყენებიათ, ახლა ბიზნესის ერთგულ მონებად გადააქციეს, სადაც ყმანვილებს ასწავლიან, რომ ბიზნესზე სამართლიანი და ფართო საზოგადოებისათვის სასარგებლო კაცობრიობის ისტორიაში ჯერ არაფერი შექმნილაო. 6. უცხოური სასაქონლო პროდუქციის შემოსატანად კარების ფართოდ გაღება, ადგილობრივი საწარმოების გაუქმების ხარჯზე. 7. იაფი მუშახელით ევროპის ქვეყნების მომარაგება და მის მაგივრად უცხოელების შემოყვანა და დამკვიდრება.

გასაკვირია, ის მდგომარეობა, რომ უცხოელი პოულობს ჩვენს მიწაზე იმას, რაც ჩვენს კაცს ვერ უპოვნია. ეს საკითხი ნამდვილად საჭიროებს შესწავლას არა ჰაი-ჰარად არამედ გულდასმით და მეცნიერულად.

ამ ავგიას თავლად ქცეულ ქვეყანაში მხოლოდ კოსმოპო-
ლიტური და ანტირუსული პროპაგანდისტული მანქანა მუშა-
ობს, შვეიცარიულ საათივით.

ქვეყანას მუცელი რუსული „კალბასივით“ აქვს გამოტე-
ნილი უცხოელთა ვალებით და წყალს მიაქვს მდაბიო ხალხის
ყველა იმედი მდგომარეობის გამოსწორების შესახებ: მეგრელ
კაცს უთქვამს: „წყალში ვხნავთ და წყალში ვთესავთ, წყალს
მიჰქონდა ჩვენი ბედიო“ ამ რთული თანწყობილი წინადადების
მესამე ნაწილის ზმნას თუ აწმყო დროში ჩავსვავთ, მივიღებთ
აბსოლუტურ ჭეშმარიტებას, რაც დაგვიმტკიცებს რომ მარტო
ძველად კი არ მიჰქონდა, ახლაც მიაქვს ჩვენი ცუნდრუკა და
თაღლითი პოლიტიკოსების წყალობით.

ერთადერთი ”სიკეთე“, რომლითაც ეროვნულ-გამანადგუ-
რებელმა მოძრაობამ თავი ისახელა, გამოიხატა იმით, რომ აას-
რულა გლეხის №1 საზრუნავი: მისი შვილი არ გამოსულიყო
კოლექტივის მუშა. რაც შეეხება მის ახალ საზრუნავს, რომ
ცოლ-შვილი უცხოეთში გადახიზნოს და დააბინაოს, ჯერ-ჯე-
რობით მისი ასრულების საქმე აქტიურად მიმდინარეობს და
მომავალი ვნახოთ რას გვეტყვის.

ზელიმ ჩაკვეტაძე
10.V.2022წ.

მეამბოხე სულის აქსიოლოგია

*„დე ზევსმა მეხი დამატეხოს, შავმა გრიგალმა
მინით აღმგავოს, ქედს არ მოვიხრი, არა ვარ მონა“
ესქილე*

*„სინამდვილის სიმძიმის ქვეშ მოქალაქეს ეპატიება
ქედის მოხრა, ხელოვანი აქ უნდა გაიმართოს“
კოტეტიშვილი*

*„მონა იგი, ვინც უგუნურს ემსახურება, ან ღირსეულის
წინააღმდეგ ამხედრებულა“
მილტონი*

*„ადამიანი მეამბოხედ არის შექმნილი“
დოსტოვესკი*

ამერიკელ ცნობილ მომღერალს მეგობარმა უთხრა: შენს სიმღერებში მეამბოხის ხმა იგრძნობაო, – კარგია, თუ ეს ჭეშმარიტად ასეა, რადგან ნამდვილი ხელოვანის, რომელიც მრავალი უსამართლობას ხედავს კაცთა ცხოვრებაში, ხმაში მეამბოხის პროტესტი უნდა იგრძნობოდესო, იყო პასუხი.

კაცთა შორის ურთიერთობაში მეამბოხეობა საფუძველს იღებს იმ დროიდან, როცა ადამიანებმა გვაროვნულ წყობილებაში არსებული ურთიერთთანაგრძნობის ჰარმონია უარყვეს და საზოგადოების კლასებად დაყოფა დაიწყეს. განაწილების პრინციპის დარღვევით გამოწვეულმა უკმაყოფილებამ დაზარალებულში ჩაასახლა მეამბოხე სული, რომელიც მანამდე მასში არ არსებობდა. საზოგადოება გაიყო ორ არა ტოლ ნაწილად, მდიდარ უმცირესობად და ღარიბ უმრავლესობად. ამ ორ ფენას შორის ახლო მომავალში ჩამოყალიბდა კონფორმისტთა ფენაც, რომლის წარმომადგენლებს შეიძლება ბუნწულა ბიჭები ვუწოდოთ. მათთვის დამახასიათებელია დამკვიდრებულ მდგომარეობასთან შეგუების დიდი უნარი, რაც შეეხება ბრბოს, იგი დიდ შემგუებლობას მხოლოდ სიცრუისადმი იჩენს, უყვარს ლიტონი სიტყვა, იოლად აგითირდება და გადადის შეტევაზე, მაგრამ მიზანთან მოსვლამდე იშლება და მორჩილი ხდება. გარკვეულ პერიოდში ბუნწულა ბიჭები უპრეტენზიონი არიან

პოლიტიკური ცხოვრების მიმართ, მაგრამ იოლადა პოლიტიზირდებიან და უპრეტენზიოთ გადადიან ძლიერის (თუნდაც უსამართლოს) მხარეზე.

მეამბოხეთა პროტესტი განსაკუთრებით გააქტიურდა მონათმფლობელური ფორმაციის დროს. ყოფილა შემთხვევა ჩვენს ერამდე 2000 წლის წინათ, რომ ეგვიპტეში აჯანყებულ მონებს დაუმხვიათ ფარაონების ხელისუფლება და თვითონ გაბატონებულან. მაგრამ მხოლოდ ორ წელიწადს ენეოდნენ სამართლიან მმართველობას. შემდეგ კი იმავე დებულებებით დაუნყიათ მუშაობა, რომლებითც ფარაონები მუშაობდნენ. ანალოგიური შემთხვევა მოხდა რუსეთის თვალწინდელ იმპერიაშიც XX საუკუნის ათიან წლებში. კომუნისტები წარმოებული დოვლათის განაწილების სამართლიანობის პრინციპს გარკვეულ წილად იცავდნენ 50-იან წლებამდე. ხოლო 50-იანი წლების შემდეგ პოლიტიკური უფლებებიც, წარმოებული დოვლათის განაწილების პრინციპიც და სამართალიც თავიანთ ინტერესებს დაუქვემდებარეს და შემდეგ გაძვალტყავებული იპერია „პერესტროიკის“ მესვეურებს მიუგდეს საჯიჯგნად.

მეამბოხეთა ორი კატეგორია არსებობს: 1. პროგრესული და 2. რეგრესული. აქედან რეგრესული ამბოხებების გამარჯვება უფრო ხშირად ხდება ვიდრე პროგრესულისა, რადგან რეგრესულ ამბოხში ხშირად და აქტიურად ებმებიან გაბატონებული კლასების წარმომადგენლები და იოლადა იერთებენ ბრბოებს. რაც შეეხება პროგრესულს, მას ბრბოების მხარდაჭერა არასდროს ჰქონია და არც ექნება, რადგან პროგრესის და რეგრესის გაანგარიშებას, რომ ხალხი შესძლებს, ის ბრბოს აღარ ეკუთვნის და მხოლოდ პროგრესულად მოაზროვნეებს მიჰყვება და თვითონაც პროტესტანტი ხდება.

რეგრესულია, ამბოხი, რომელიც ქვეყანას უკან ექაჩება. ასეთი მეამბოხეები შეპყრობილი არიან ვიწრო ეგოისტური ინტერესებით და ცდილობენ თავისი შეხედულებები შემოახვიონ თავზე გარემომცველ სამყაროს: უზრუნველყონ თავისი ჯგუფის კეთილდღეობა და ამ მიზნით, თუ მას საშუალება მეციცემა, თუნდაც მთელ ქვეყანას გაიმეტებს. ასეთ ადამიანებს, ვინც კარგად დაუკვირდება, შეამჩნევს, რომ ისინი ღირებულება-

თა შეფასებას კი არ ახდენენ, არამედ მთლიანად უარყოფენ ყველაფერს ძველს, რომელიც მის ხასიათს არ ეწნება და მას არაფერში არგებს. ასეთ კაცებს ასოკირკიტებს ეძახიან. ისინი ყველგან და ყველაფერში უარყოფითს ეძებენ და უარყოფენ ყველაფერს იმას, რაც მათ საქმიანობას და ხასიათს არ ეწნება და მთელი ცხოვრების მანძილზე ნაგავს იქექებიან ქათმებივით.

მეამბოხეობას გააჩნია თავისი საფუძვლები, რომლებიც აუცილებლად უნდა იქნას გათვალისწინებული მეამბოხე სულის მატარებელი კაცის შესასწავლად: 1. ეკონომიკური; 2. იდეოლოგიური; 3. პოლიტიკური; 4. კლასობრივი; 5. ეროვნული და 6. ზნეობრივი. აქ დასახელებული ფაქტორები თავს იყრის მეამბოხე კაცის სულში და სანამ კაცი მეამბოხეობას დაიწყებდეს დისიდენტი ხდება. იგი არ იზიარებს გაბატონებულ ტრადიციებსა და კაცთა შორის არსებულ ურთიერთობებს და სხვაგვარად იწყებს აზროვნებას, რომლის მეშვეობით იგი მეამბოხე ხდება. მეამბოხე პროტესტანტია გაბატონებულის, უსამართლობის წინაშე. არ ემორჩილება მის დიქტატს და იწყებს ზრუნვას იმაზე, რომ მას თავისი სურვილები და შეხედულებები მიაღებინოს. მაგრამ აქ ანგარიში უნდა გაენიოს მის სურვილებს. ნასწავლი კაცები ამბობენ: „სურვილების მიხედვით იცნობა ადამიანი“-ო. კარგია თუ კეთილი სურვილები აქვს კაცს საზოგადოების მიმართ, მაგრამ ეს სრულებით არ ნიშნავს იმას, რომ იგი მამასახლისად ავირჩიოთ, რადგან მამასახლისს კეთილ სურვილებთან ერთად უნდა ჰქონდეს საზოგადოების მართვის საშუალოზე მაღალი უნარი, რომლის გარეშე საზოგადოებას მისი მამასახლისობა დააზარალებს. საზოგადოების დაზარალებელია მეამბოხეთა ის კატეგორია, რომელსაც ჩვენ რეგრესული ვუწოდეთ. ისინი ცხოვრებას პროგრესის მაგივრად რეგრესისკენ ექაჩებიან, ამიტომ მათ ბრძოლაზე მხარის დაჭერა საზოგადოების პატიოსან და გონიერ წევრებს არ ეკადრებათ, რადგან მათი მოვალეობაა ბრძოლა ყოველგვარი რეგრესის წინააღმდეგ და აქტიური მხარდაჭერა პროგრესულად მოაზროვნე ადამიანებისადმი.

ლიტერატორები დიდ ყურადღებას უპყრობენ მეამ-

ბოხეებს, ხოლო თეისტები საერთოდ არ სცნობენ მათ, რადგან ადამიანის შემოქმედების კრედოთ მორჩილებას და პატრონისადმი ძალღერებულ ერთგულებას მიიჩნევენ. ისლამური დოგმების წინააღმდეგ ამხედრებული დიდი პოეტი და მეცნიერი ომარ ხაიამი წერს: „მონობის სული იმალება კერპშიც, ქაბშიც, მონა-მორჩილების ხმები ისმის ზართა რეკვაშიც...“ იგი ხმას იმაღლებს იმათ წინააღმდეგ, რომლებიც ადამიანებისგან უსიტყვოდ მორჩილებას მოითხოვენ.

ყველაზე დიდ მემბოხედ და მოჯანყედ აღიარებულია თრაკიელი მონა სპარტაკი. მან თავისი ორგანიზატორული ნიჭით შეჰკრა მონათა იმოდენა არმია, რომ რომს ალებით დაემუქრა. იგი დამარცხდა, მაგრამ კაცობრიობას აგრძნობინა, რომ მონა ანგარიშგასანევი ძალაა და არა მონათმფლობელის უპრეტენზიო მსახური.

თეისტებისათვის უჭკვიანესი და უძლიერესი მემბოხე სატანაა, მაგრამ იგი საუბედუროდ მონობის გასაუქმებლად კი არა გასამტკიცებლად იბრძვის, უამრავ ცოდვილს მიერეკება ჯოჯოხეთის ჯურღმულებში და თავის პოზიციას ამაგრებს.

ქართულ ლიტერატურაში ჯერ კიდევ V საუკუნეში აისახა ბრძოლა ადამიანის უფლებების დასაცავად. როცა ქართლის პიტიახშმა ვარსქენმა ქრისტიანობა უარყო და მაზდეანობა მიიღო, მის წინააღმდეგ აღიმართა მისი კანონიერი ცოლი შუშანიკი, რომელიც თავისი ინტერესების დაცვას შეეწირა. თავისი მემბოხე სული შესწირა ქრისტიანობის დაცვას, რომელთანაც ქართული ეროვნული ინტერესები უკვე შეერთებული იყო. შუშანიკმა მონამეობრივი პროტესტით საზოგადოებას აგრძნობინა, რომ საჭირო იყო დედაკაცის უფლებების დასაცავი ბრძოლა.

რაც შეეხება შოთა რუსთაველს, მისი ნესტან-დარეჯანი უდიდესი დამცველია ქალის უფლებებისა. მან, მშობლების მიერ გასათხოვრად გამზადებულმა ქალმა, არ აპატიო მშობლებს მის უკითხავად მისი ბედის გადანყვეტა და მასზე დასაქორწინებლად მონვეული საქმრო ტარიელს მოაკვლევია. ამით მისმა მემბოხე სულმა საზოგადოებას აგრძნობინა, რომ ქალის ინტერესების გაუთვალისწინებლობა მისი ქორწინების საქმეში

უსამართლობა იყო. მისი ბედი დედოფალმა ისე მარტივად და თვითნებურად გადაწყვიტა, რომ მისთვის არც შუტყობინებია თავისი გადაწყვეტილება: „დედოფალმან თქვა: ხვარაზმმა მეფეა მორჭმით მჯდომელი, მათსაცა შვილსა სასიძოდ ჩვენთვის სხვა სჯობდეს რომელი?“

დედოფალს, როგორც გამოცდილ დედაკაცს შეუძლებელია არ შეემჩნია მისი ქალიშვილის სიიყვარული ტარიელისადმი. მაგრამ ეს გრძნობა მან ძველი ტრადიციების დამცველმა ქალმა, არაფრად ჩააგდო, იმიტომ, რომ წესის თანახმად ქალიშვილი უნდა დაქორწინებულიყო იმაზე, ვისზეც მშობლები, ბიძები და ბიცოლები მიუთითებდნენ.

საუბედუროდ არც ახალ საქართველოში არ აძლევენ ქალს თავისი ბედის გადაწყვეტაში უფლებას და მშობლები მათ დებთან და ძმებთან ერთად დააკანონებენ ქალიშვილის ქორწინების საკითხს. მართალია, საქმე ფიქტიურად მმარჩის ბიუროშიც ფორმდება და ეკლესიაშიც, მაგრამ ჩვენთვის, თუ ქალის უფლებების დაცვა გვსურს, ფაქტიური ქორწინება უნდა იყოს დასაყრდენი და არა ფიქტიური.

მეამბოხე სული ცხოვრების ყველა სფეროში უხვად პოულობს მასაზრდოებელ წყაროს, მაგრამ იგი ყველაზე მეტად მაინც სოციალურ ფაქტორებში იდგამს ფეხს. XIX საუკუნეში ქართველი კაცი გებულობს საფრანგეთში მიმდინარე დემოკრატიული პროცესების მოთხოვნების აზრს და აღფრთოვანებულია „ნაპალავანის“ მიღწევებით. უკვე იწერება ილია ჭავჭავაძის ლექსი „... ღმერთო, ღმერთო, ეს ხმა ტკბილი გამაგონე ჩემს მამულში“-ო. ხოლო დიდი ხნით ადრე გაისმა ალექსანდრე ჭავჭავაძისეული შეფასება კლასობრივი საზოგადოებისა: რომ „...ზოგნი კი არიან გამდიდრებულნი, განა რითა ძმანო, „მდაბალთ ჩაგვრით მტაცებლობით და ხვეჭით“ „ნაპალავანის“ ქვეყანაში იწერება ვიქტორ ჰიუგოს ვრცელტანიანი რომანი „საბრალონი“, რომელიც ამტკიცებს: რომ „მდიდრების სამოთხე ღარიბთა ჯოჯოხეთისგანაა შექმნილი“. ქართულში მეამბოხე სულმა ახალ ცხოვრებასთან თანაცხოვრების შედეგად ფოლკლორულ პოეზიაში შობა არსენა ოძელაშვილის პერსონა, რომელიც ზოგადი სახეტიპია სოციალური უსამართლო-

ბის წინააღმდეგ ამხედრებული გლეხისა. მისი შემოქმედების კრედომ: „მდიდარს ართმევს, ღარიბს აძლევს“, იგი ხალხის უსაყვარლეს გმირად გახადა და მას უკვდავების სული შთაბერა. საგანგაშოა ის მდგომარეობა, რომ ხალხის უსაყვარლესი გმირი, რომლის შესახებ ცხონებული ილია წერდა: „... ოცნება ხალისიანი არსენას ამბით მე მეზრდებოდა, მიყვარდა მე ის კეთილდღიანი და არსენობა მენატრებოდა“-ო. ქართულმა კომერციულმა აზროვნებამ, რომელმაც ქართველი კაცი ფულის უერთგულეს მსახურად გახადა ქართული პროგრესული ზნეობრივი ტრადიციები არსენას მოღვაწეობასთან ერთად ძველი ჩვარივით მოისროლა (იხ. „ჩემი კომენტარები ჩვენს ცხოვრებაზე“ გვ. 65. საჯარო ბიბლიოთეკაში) ყმანვილებს არსენობის და კაიკაცობის მაგივრად სპეკულაციაზე დამყარებული კომერციისა და ბიზნესის პროგრესულობა უქადაგა, მაგრამ არსენას უარყოფა არც ერს და არც ბერს სიკეთეს არ მოუტანს. ერმა ისე კარგად ნეტავი ყველაფერი იცოდეს, როგორც ის იცის, რომ მას არსენასთან საჩხუბარი არაფერი აქვს. „ალგეთს გაზრდილო ვაჟკაცო, წვერი გიხდება ხმლისაო, სუყველას საყვარელი ხარ ბატონისა და ყმისაო“ ასეთი კაცის უარმყოფელი ჭკუაგამოფიტული კაცუნები, ისე ეჯაჯგურებიან ამ გოლიათს, როგორც ლილიპუტები გულივერს და აზრზე არ არიან, რომ ამ ჯაჯგურით ხელს უწყობენ სოციალური უსამართლობის წინააღმდეგ ამხედრებული მემამბოხე რაინდის გაძლიერებას.

*კოლხეთის (ვაზისის) საერო-სამეცნიერო
საერთაშორის აკადემიის აკადემიკოსი
ზელიმ ჩაკვეტაძე 12.VI.2022წ.*

თემის ოსკუპანტიზმი, ჯოჯოლას კაჯუსი და ალუდას ესკანაზია

*„შორსაა მართლგანკითხვა კაცთა მოდგმისთვის“
დანტე*

*„ბნელით არის მოცული ხალხის სული და ბნელი
ხომ პუდეა ცოდვისა“
ჰიუგო*

ვაჟა-ფშაველას პოემებში აღწერილი სივრცე კავკასიის ხევ-ხუევებში მცხოვრები ქისტებისა და ხევსურების სოფლებით შემოიფარგლება.

მისი „სტუმარ-მასპინძლის“ და „ალუდა ქეთელაურის“ ძირითადი თემაა იმ შუღლის, მტრობის, დაუნდობლობის და სხვა მანკიერი ჩვევების გამომზეურება, რომლითაც ჩვენი წარსული სუნთქავდა. ხოლო – დრომოჭმული უარყოფითი ტრადიციების უარყოფა და მის მაგივრად პროგრესული სიახლის დამკვიდრების მცდელობაა მათი იდეა.

„სტუმარ-მასპინძლის“ ერთ-ერთი მთავარი პერსონაჟი იყო ჩვეულებრივი წევრი თემისა, რომელიც არ განირჩეოდა სხვა თანატოლებისგან. მასში არც დისიდენტი ჩანდა და არც მემამბოხე, მაგრამ თითოეული ქართველის მიერ ცნობილი ინციდენტის შემდეგ იგი დისიდენტი (სხვაგვარად მოაზროვნე, რჯულ-განდგომილი, გაბატონებული ტრადიციის უარმყოფელი) გახდა. აქ მხედველობაში უნდა მივიღოთ, რომ თემშიც და ჯოჯოლასშიც ერთმანეთს დაუპირისპირდა ორივე მათგანის მიერ ადრე დადგინებული და დაკანონებული ტრადიციები.

ჯოჯოლა არ არის თემის წინააღმდეგ აბსოლუტურად ამხედრებული მემამბოხე. ამას არ მოუთხოვია თემისგან ბიბლიური ქეშმარიტების: „გიყვარდეთ თქვენი მტერნი, დალოცეთ თქვენი მანყევარნი, კეთილი უყავით თქვენს მოძულეთ და ილოცეთ თქვენთა მდევნელთა და შეურაცხმყოფელთათვის“, დაცვა მისი ამბოხი მიმართულია თემის მხოლოდ იმ ტრადიციის დარღვევის წინააღმდეგ, რომელსაც სტუმარ-მასპინძლობას ეძახიან.

„რას სჩადით? – შემოუძახა, ვის სტუმარს ბოჭავთ თოკითა?
რად სტეხთ საუფლო ჩვენს წესსა, თავს ლავს რად მასხამთ კოკითა?!
... დღს სტუმარია ეგ ჩემი, თუნდ ზღვა ემართოს სისხლისა,
მითამც მე ვერ ვუღალატებ, ვფიცავ ღმერთს ქმნილი იმისა...
ვის გაუყიდავ სტუმარი? ქისტეთს სად თქმულა ავადა?!
თვის რჯული დაგვიწყებიათ, მიტომ იქცევით ავადა“.

დამკვიდრებული ტრადიციის უარყოფა ჯოყოლამ თემს არ აპატია და ამ საკითხში იგი გახდა თემის შეურიგებელი მონინალმდეგე. ხოლო რაც შეეხება სისხლის აღების ტრადიციას, რომელიც მიუხედავად იმისა, რომ იგი რეგრესულია, მის წინააღმდეგ („გულში რა ჰქონდა, ეს არავინ იცის“) მას პროტესტი არ გამოუთქვამს: „მე გთხოვ, გაუშვა, მუსაო, ნუ სტანჯავ უდიერადა, როცა გასცდება ჩემს ოჯახს, იქ მოეპყარით ავადა“ იგი ვერ უარყოფს თემის მიერ მიღებულ „მტრის მტრულად დახვედრის“ დებულებას და მოსწონს თუ არა, მაინც ითვალისწინებს მისი შესრულების აუცილებლობას, რასაც მისი ხევისურებთან მარტო შებრძოლება ამტკიცებს.

ჯოყოლას ამბოხი თემის წინააღმდეგ გამონწვეულია თვით თემის მიერ ტრადიციულად დადგენილი „სტუმრის ხელშეუხებლობის“ კანონის დარღვევის გამო. თემი ამ შემთხვევაში დამნაშავეა, როგორც ჯოყოლას, ისე საკუთარი სინდისის და ღმერთის წინაშეც. იგი უხეში ძალით არღვევს სამართალს და ორივე ფეხით ებმევა სატანას ხაფანგში. თემმა თავის მიერ დანესებული პროგრესული ტრადიცია შურისძების მსხვერპლს შესწირა. ამ შემთხვევაში წამყვანი როლი ავტორიტეტმა შეასრულეს. ხალხი არაა აქტიური შურისმაძიებელი, პირიქით, იგი ლოიალურობასაც იჩინს გარკვეულ შემთხვევაში, როცა ზვიადაურს ჰკლავენ: „ცოდვავა, ყველა ფიქრობდა, ხალხის გული და გონება სასინანულოდ მიჰქროდა“.

ჯოყოლა მწვავედ განიცდის ქისტების გაურკვეველობას: „ქისტებს ორგული ვგონივარ, გამდგარი თავის რჯუზღედ. ჰფიქრობენ, ვითომ ჯოყოლამ თავი გაჰყიდა ფულზედა“. თემი ვერ გებულობს მის კაცობას. მტერთან მარტოდ შებმული ჯოყოლას სიკვდილს იგი გულცივად შეხვდა: „ქისტთ გაუხარდათ დიახაც, მოჰკლან, თუ მოჰკლეს ახია!“ და იგი საგვარეულო

სასაფლაოზეც არ დასაფლავეს. ალაზა ამბობს: „სასაფლაოც კი შემიკრეს, რომ დამემარხა ცხედარი, ჯოყოლამ გვიღალატაო, მისი ადგილი იგ არი“.

იშვიათობაა, როგორც ცხოვრებაში, ისე ლიტერატურაში ცოლსა და ქმარს შუა ისეთი სულიერი სიახლოვე, როგორიც ჯოყოლასა და ალაზას შუა არსებობს. ამ პოემას, რომელშიც ნათლად იგრძნობა ლერმონტოვისეული აზრი ერთსულოვნებაზე: „ახლა მივხვდი, რომ ჰქონია თანაგრძნობა სულთან სულსა“. ისეა სავსე მდიდარი პოეტური ფასეულობებით, რომ რამდენიმე სადისერტაციო თემა შეიძლება დაინეროს „მტრის მტრულად დახვედრისა“ და „სტუმარ-მასპინძლობის“ თემაზე.

ჯოყოლამ თემის წინააღმდეგ გაილაშქრა კი არა, პირიქით, მთელი თავისი შესაძლებლობებით შეეცადა მის მიერ დაკანონებული ტრადიციის დაცვას, მაგრამ ამის გაგება თემს არ შეუძლია და თავისი შეუგნებლობის გამო ლუპავს თავის რჩეულ შვილს.

ჯოყოლა თავისი მოთხოვნით მინიმალისტია. მან დაუმორჩილებლობა გამოუცხადა თემს იმის გამო, რომ ამ უკანასკნელმა მინიმალურ მოთხოვნაზეც უარი განუცხადა: „მე გთხოვ, გაუშვა, მუსაო, ნუ სტანჯავ უდიერადა, როცა გასცდება ჩემს ოჯახს, იქ მოეპყარით ავადა. ვის გაუყიდავ სტუმარი, ქისტეთსა დთქმულა ამბადა?!“ მუსამ იმის მაგივრად, რომ დაეკმაყოფილებინა ჯოყოლას მოთხოვნა, ასეთი პასუხი მიაგო: „... აჰყეფდი ქოფაკივითა, აბდა-უბდაობ შტერადა, ამ გიაურის გულისთვის ძმებსაც ეპყრობი მტერადა“ მაშინ დამცირებულმა ჯოყოლამ: „იძრო ხანჯალი, მუსასა გულში უმარჯვა ვადამდე“ მუსამ უხეირო პასუხით აიძულა ჯოყოლა, რომ მისთვის ხანჯალი დაესო გულში.

თემი და მისი ხელმძღვანელი კულტურის თუნდაც საშუალო დონეზე რომ მდგარიყვნენ, არც მუსა დაილუპებოდა და არც ჯოყოლა. ზვიადაური მართალია კარგი მეომარი იყო, მას არც ფიზიკური ძალა აკლდა და არც გონებრივი, მაგრამ ჯოყოლას ჭიშკრიდან გასვლის შემდეგ სოფელს მაინც ვერსად გაექცეოდა და თემი მისი დასჯით თავის ბოროტ ჭიას მაინც გაახარებდა, მაგრამ ამის აზრი საუბედუროდ არც მუსას გააჩნდა და არც თემს.

„სტუმარ-მასპინძლის ანალოგიურთა „აღუდა ქეთელაურის“ თემაც და იდეაც. ჯოყოლას და აღუდას ორივეს სოფლიდან მოკვეთა არგუნა თემმა. იმ თემმა რომლის უფლებები ასე შეახსენა ჯოყოლას მუსამ: „თემს რაც სწადიან, მას იზამს თავის თემობის წესითა“-ო.

აღუდა ქეთელაური მინიმუმით არ კმაყოფილდება თემისაგან. იგი მაქსიმალისტია. ჯოყოლა ცდილობს, რაღაც საერთო გამონახოს თემთან მაგრამ არაფერი გამოსდის. არც მამულიშვილური გრძნობა გამოუყვია თემისაგან და მართო შეაკვდა მტრის ჯარს. აღუდას დათმობაზე და მორიგებაზე თემთან არავითარი განაცხადი არ წარუდგენია. მან თემთან ურთიერთობა განწყვიტა და გამოაცხადა: ... რად სწყრებიან ხევსურნი, რადა ტყვრებიან ჯავრითა?! მტერს მოვკლავ, კიდეც არ მოსვჭრი მარჯვენას მაგათ ჯიბრითა, წესი არ არის მტრის მოკვლა, თუ ხელ არ მასჯერ დანითა, ვაი ეგეთსა სამართალს მონათლულს ცოდვა-ბრალითა“ ამ ცოდვა-ბრალით მონათლულმა სამართალმა დააპირისპირა აღუდა თემთან და ღმერთთან (ეკლესიასთან) აღუდას ქცევით გაღიზიანებულმა ბერდიამ მოუწოდა მრევლს: „ნუ დაინანებთ, ექმენით ცოლ-შვილის ამპტირენი, მოკვეთილ იყოს სხვა ქვეყნის ცა-ღრუბლის შენამზირები“.

თემიდან მოკვეთილი აღუდა მიემართება უცხო თემისკენ მთელი ოჯახით თავშესაფარის საძიებლად: „გადვიდენ, ქედი გადავლეს, თხრილი აღარ ჩანს კვალისა, ერთ მაისმა შორითა მწარე ქვითინი ქალისა“. ქალის ქვითინი მაუნყებელია აღუდას ოჯახის დაღუპვის დასაწყისისა.

ვაჟა-ფშაველას პერსონაჟები ჯოყოლა და აღუდა თავიანთი შეხედულებებით აღარ ემორჩილებიან თემს. თემი ვერ გებულობს ახალი ცხოვრების ახლებურ მოთხოვნებს და ღუპავს თავის გამოზრდილ შვილებს, რომლებიც მათთვის გაუცხოებული არიან და იმის მაგივრად, რომ პატრონობა გაუწიოს, თავისი უხეირო მოქმედებით: ღალატით, დაცინვით და სხვადასხვაგვარი შევიწროებით შეზღუდულებს ან ადგილზე ღუპავს, ან უცხო მხარეზე მიერეკება.

ბრბოების ასეთმა დამოკიდებულებამ თავისი რჩეული

შვილებისადმი, ათქმევინა ვაჟა-ფშაველას „თუ ვერ მოვუვლით, ვერ ვუპატრონებთ, კარგი შვილები რად გვებადება?!“-ო.

XX საუკუნეში ბატონმა შალვა ნუცუბიძემ, ჩვენი ცხოვრების ღრმად მცოდნე მეცნიერმა, საქვეყნოდ ამხილა ის დიდი „ღვანლი“, რომელსაც ჩვენში იჩენენ ნიჭიერი ადამიანების მიმართ: რომ „საქართველოში ყველაფერს გაპატიებენ გარდა ნიჭისა“. თუმცა არც სხვა ხალხები იჩენენ ნიჭიერი ადამიანების დევნაში და შვინროებაში პასიურობას. მაგრამ ამ „საქმეში“ ქართველები რომ პირველობას არავის დაუთმობენ, ამის დასამტკიცებლად გამოდგება XX საუკუნის მსოფლიოს პოლიტიკური რუკის შემცვლელის იოსებ სტალინის სიტყვები: რომ „... ნიჭიერი კაცები თბილისში ქუჩებში გიყრიათ“ ხოლო პერიფერიებში რაც ხდება, ამ სტატიის ნაკითხვის შემდეგ ამის ირგვლივ ლაპარაკი ვფიქრობ, რომ საჭირო აღარ არის.

*კოლხეთის (ვაზისის) საერო-სამეცნიერო
აკადემიის აკადემიკოსი, ზელიმ ჩაკვეტაძე*

შემქმნელისა და შემქმნილის უპოთიპოტიზა

*„ჩვენი პლანეტის ისტორიის შესწავლა ცხადყოფს, რომ სიცოცხლის წარმოშობა და განვითარება ბუნებრივ კანონზომიერ პროცესს წარმოადგენს“
ოპარინი*

*„ამბობენ: ღმერთმა შექმნა ადამიანი მსგავსად და ხატად თვისად უნდა ითქვას: ადამიანმა შექმნა ღმერთი მსგავსად და ხატად თვისად“.
ლიხტენბერგი*

მწერალი აკიმუშკინი წერს: რომ 5 მილიარდი წლის წინ მზის ირგვლივ არ არსებობდა არც ერთი პლანეტა. მის ირგვლივ მხოლოდ კოსმოსური მტვერი ტრიალებდა, რომელიც შედგებოდა ძალური ველებისაგან, პლაზმებისაგან, პროტონებისაგან, ნეიტრონებისაგან, ელექტრონებისაგან და ატომებისაგან. ეს მტვერი, როგორც მწერალი ამბობს, მჭიდროდ იკუმშებოდა, ნელ-ნელა სქელდებოდა, შემდეგ ფენებად დაიშალა და თითოეული ფენა შენებად მაგარ გიჟური სისწრაფით მბრუნავ სფეროდ. იშვა პლანეტები მზის ოჯახში, მესამე სფერო არის დედამიწა.

არაცოცხალი მატერია თავისი განვითარების გარკვეულ საფეხურზე ხელისშემწყობ პირობებში უეჭველად ცოცხლდება. დედამიწას საამისო პირობები შეექმნა 3 მილიარდი წლის წინ. ოკეანეების თავთხელებში გაჩნდა სიცოცხლე მარტივი ორგანიზმების სახით.

ორნახევარი მილიონი წლის წინ დედამიწაზე გაჩნდნენ თანამედროვე ადამიანების შორეული წინაპრები: ჰომინიდების, ჰომო რუდოლფების, ჰომო ერექტუსების, ჰომო ჰაბილისების და ჰომო საპიენსების სახით. როგორც მეცნიერები ამტკიცებენ, ჩამოთვლილ ჰომოებში ყველაზე მეტად ჰომო საპიენსი უახლოვდება თანამედროვე ადამიანს.

ჩვენი მსჯელობის საგანია შემქმნელისა და შექმნილის ურთიერთობა და გარკვევა, თუ ვინ არის შემქმნელი და ვინ არის შექმნილი ორ არსებას შორის, ღმერთმა შექმნა ადამიანი თუ ადამიანმა ღმერთი. ვინ არის ადამიანის ავტორი ღმერთი თუ

კოსმოსი. კოსმის რომ პირველადია ყველაფრის მქმნელ-გარ-
დამქმნელიც ის უნდა იყოს, ეს სადაო არ არის. მან შექმნა
მინა იმ 23 ელემენტისაგან რომლებიდანაც შედგება ფლორაც,
ფაუნაც და ადამიანიც და მათთან ერთად ყველაფერი, რაც
ცოცხალ არსებადაა ცნობილი და არაცოცხალიც.

ყველაფერს, რაც კი არსებობს ამ უკიდევანო სამყაროში
კონკრეტული თუ აბსტრაქტული სახით, თავისი მისია აქვს,
როგორც ობიექტის, ისე თავისი თავის წინაშე. კოსმოსმა შეას-
რულა თავისი მისიის ნაწილი მზის და მისი ოჯახის წინაშე.
ჯერ მზე შექმნა და დაავაჟკაცა, შემდეგ მრავალშვილიანი
ოჯახი შეაქმნევინა და მას შემდეგ შეუბრკოლებლად ამაგრებს
სასიცოცხლო ძალებით თავისი შესაძლებლობის მიხედვით. არ
არის გამორიცხული რომ ამ უკიდევანო სამყაროში, რომელშიც
უთვალავი რაოდენობით გალაქტიკები არსებობენ, მზისთანა
ოჯახი მრავალ პლანეტას ჰყავდეს, მაგრამ ამ შემთხვევაში ეს
ჩვენი კვლევის საგანი არ არის. ჩვენი მსჯელობა მიემართე-
ბა იმ მიმართულებით, რომლითაც მან უნდა მიგვიყვანოს იმ
სუბსტანციასთან, რომელიც სიცოცხლის და მასთან ერთად
ადამიანის შემქმნელია. რაც შეეხება ჰომოებს, რომლებიც
პლანეტაზე უხეში გაანგარიშებით ორნახევარი მილიონი წლის
წინათ გაჩნდნენ, წარმოადგენდნენ თანამედროვე ადამიანების
შორეულ წინაპრებს.

დედამიწის მცხოვრებთა დიდ ნაწილს დღემდე ვერ გაურ-
კვევია, ვინ არის მათი პლანეტის და ადამიანის შემქმნელი,
მამოძრავებელი და მასაზრდოებელი, კოსმოსი თუ ის აბს-
ტრაქტული არსება, რომელსაც უხსოვარი დროიდან ღმერთი
დაარქვეს.

ჩვენ ვსაუბრობთ იმ განუსაზღვრელ სიდიდეზე, რომელსაც
კოსმოსს (სამყაროს) ეძახიან და წარმოადგენს იმ განუსაზღ-
ვრელ ძალას, რომელსაც შეუძლია დროის თუნდაც მცირე მო-
ნაკვეთში მარტო ცალკეული პლანეტები კი არა ვარკსვლავთა
უდიდესი გაერთიანებები, რომლებსაც ასტრონომები გალაქტი-
კებს ეძახიან, მტვრად აქციოს და გარკვეული დროის შემდეგ
მათგან ახალი გალაქტიკები შექმნას. მისი უდიდებულესობის
საბრძანებლის გაზომვა რომ ვინმემ მოინდომოს, მისი პანან-

კინტელა ნაწილი, რომელსაც ვარსკვლავთა ჰელიოცენტრულ სისტემას ეძახიან, ათვლის წერტილადაც თუ გამოდგებოდა, ესეც დიდი საქმე იქნებოდა, რადგან საქმე გვაქვს იმ უზარმაზარ განზომილებასთან, რომლის უშორესი ვარსკვლავი 3 C-9 აღმოჩენილი შმიდცის მიერ, 9 მილიარდი სინათლის წლის მანძილითაა დაცილებული დედამიწიდან და ახლაც მიემართება სადღაც უშორეს სივრცეებში და მიაღწევს თუ არა თუნდაც მილიარდობით წლების შემდეგ სამყაროს უკიდურეს წერტილამდე, ამას კაცის გონება ვერ სწვდება. ამოდენა დედულ-მამულის პატრონი ყოფილა ის სამყარო, რომლის შემოქმედებით უნარს ადამიანები ღმერთებად ნოდებულ: დუმურზებს, ოსირისებს, იელოვებს, ასურამაზდებს, სეფლიუსებს, ოდინებს, მაზდუკებს და ადონასებს მიაწერენ.

ვარსკვლავთა ჰელიოცენტრული სისტემის შექმნიდან მოვედით ახალ ხანამდე. თვისტების შეხედულებით იელოვამ წყვდიადში 6 დღე იმუშავა, შექმნა ყველაფერი რაც დღეს არსებობს, მაგრამ ამაზე კი არაფერს ამბობენ სად? და რაზე იდგა იგი, როცა დედამიწას და მთელ სამყაროს (ვარსკვლავთა სისტემების ჩათვლით ჰქმნიდა) აქ ეკლესია ორივე ფეხით ებმებაა მატერიალისტების მიერ დაგებულ ხაფანგში. კოსმოსის მიერ შექმნილ პლანეტაზე ედემის ბალი გააშენა და შიგ ადამიანები ჩაასახლა. ისინი ჩადენილი ცოდვის გამო გამოჰყარა ბალიდან და გაუშვა ცარიელ-ტარიელი, რაც შემქმნელ ღმერთს არ ეკადრება და არც ეპატიება. ეჭვს ქვეშ დგება მისი შემქმნელობა. ციური სულების შესახებ ჩემი გონება ფართო მასშტაბის არ არის, მაგრამ მინიერ არსებებზე დაკვირვებით შემიძლია ვთქვა, რომ შემქმნელი შექმნილის მიმართ მიმტვევებელია, ძალიან უჭირს მისი დასჯა. იელოვას მიერ შექმნილი არსებები ახალგამოჩეკილები იყვნენ და მათი მკაცრი დასჯა, როგორც მცირეწლოვანებისა, გამართლებას ვერ მიიღებს: თუკი ცხოველები და ფრინველები მანამდე იცავენ და პატრონობენ თავიანთ ნაშიერს, სანამ მათ არსებობის შესანარჩუნებელი საარსებო ჩვევების მინიმუმს არ გამოიმუშავენ, მანამდე არ გაუშვებენ დამოკიდებლად, ადამიანებმა რა დააშავეს ასეთი, რომ გაჩენისთანავე შემქმნელმა „ფილოსოფოსობა“ დააწყები-

ნა და უმკაცრესი სასჯელი დაუნესა?! ღმერთმა თუ ყველაფერი არ იცის, ღმერთი არ არის. ახალგაზრდა ევას რომ ბებერი სატანა დაიბრყვედა, ამის არცოდნა და გაუთვალისწინებლობა ღმერთს კი არა უბრალო მოკვდავსაც არ ეპატიება. რატომ უნდოდა იელოვას, თავის მიერ შექმნილი არსებები მუდმივ უვიცობაში ჰყოლოდა?! რუსთაველი, მოკვდავი არსება გვასწავლის: „მით ვისნავეებით შეგვექმნას შესხმა ზესთ-ზეთა ნყობისა“-ო. თუკი მოკვდავი არსება ზესთ ზეთა ნყობისაკენ გვექაჩება, რატომ გვიკრძალავს ამას მაღალი ღმერთი?! იბადება ეჭვი იმაზე, რომ ამის აკრძალვა შეუძლია არა ჭეშმარიტი, არამედ იმ ადამიანის მიერ მოგონებულ ღმერთს, რომელსაც კაცთა მოდგმა თავისი გამომგონებლის საკეთილდღეოდ უნდა ემართა და ეს მოდგმა რაც უვიცი და გაუნათლებელია, მით უფრო იოლი სამართავია. ეს ფაქტი ეჭვს არ იწვევს არცერთ ადამიანთმცოდნეში.

ელოვა, როგორც ღმერთი, ადამიანის მიერ არის შექმნილი და ადამიანური მიდრეკილებებიდანაც არ არის თავისუფალი იგი ვაჭარ ურიასავით ესაუბრება იუდეველებს: „თუ კვლავ ჩემს წინააღმდეგ ივლით და არ ისურვებთ, მომისმინოთ, შვიდმაგათ დაგცხებთ თქვენი ცოდვებისათვის (ლევინები 26:21) ეს წინადადება წარმოადგენს რთულ სინტაქსურ კონსტრუქციას, რომელშიც მთავარ წინადადებაში გამოთქმული აზრი: „შვიდმაგად დაგცხებთ თქვენი ცოდვებისათვის“, ასრულდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ დამოკიდებულ თანწყობილ წინადადებაში გამოთქმული აზრი: „თუ კვლავ ჩემს წინააღმდეგ ივლით და არ ისურვებთ მომისმინოთ“, აღსრულდება. მეტ კომენტირებას აღარ საჭიროებს ამ გრამატიკულ კონსტრუქციის აზრი და გასაგები ხდება რომ წინადადებაში გამოთქმულ ლოგოსს ბიზნესურ-კომერციული ელფერი დაჰკრავს. ამას, დარწმუნებული ვარ, რომ სამუშაოდ მოაზროვნე კაცის გონება თავისუფლად მიხვდება.

ყოველი ხალხი თავისი ისტორიის გარიჟრაჟზე ღმერთს თავის თავის მსგავსად და ხატად ქმნიდა. ქქსენოფანტე წერს: „ეთიოპები შავკანიანს ხატავენ ღმერთებს, თრაკიელნი კი ქერათმიანს და ლურჯთვალელებას“-ო.

ფილოსოფოსები გვასწავლიან: რომ მატერია არის მარად მოძრავი სუბსტანცია, რომელიც არც წარმოიშობოდა და არც მოისპობა. იგი ობიექტურად არსებობს სივრცეში და დროში, რომელსაც არ სჭირდება არავითარი ღმერთი მის ასამოძრავებლად. ყველაფერი რაც ხდება სამყაროში არის მატერიის შინაგანი კანონზომიერება. თვით ადამიანი და მისი ცნობიერება მატერიის განვითარების და მისი ევოლუციის შედეგია.

ვაჟა-ფშაველა უშუალოდ მიუთითებს: რომ „ბუნება მბრძანებელია, იგი მონაა თავისა, ზოგჯერ სიკეთეს იხვეჭავს, ზოგჯერ მქმნელია ავისა...“ ლუკრეციუსის შეხედულებით: „დიდ ბუნებას მბრძანებელი არა ჰყოლია, თვითონ ყოფილა ყოვლის მქმედი ღმერთის გარეშე. ფოიერბახის გაგებით: „ღმერთს კი არ შუქმნია ადამიანი, ადამიანმა შექმნა ღმერთი“. ნიკო ნიკოლაძის შეხედულებით ბუნება არც მტერია კაცისა და არც მეგობარი, არც სიკეთე უნდა მისთვის არაც სიავე“.

ადამიანს გარემომცველი სამყარო სამ ძირითად ნაწილად ჰქონდა წარმოდგენილი. კეთილებად, ბოროტებად და უვნებლებად. კეთილი ძალა ღმერთად აღიარა, ბოროტი-სატანად, უვნებელი და უმორჩილეს არსებას ცხვარი უწოდა.

ადამიანი უფრო გულთბილი და ერთგულია თავის მიერ შექმნილი ღმერთისა ვიდრე ღმერთი ადამიანის მიმართ. პლატონი გვასწავლის: რომ, შემქმნელი უფრო არის დაკავშირებული შექმნილთან, ვიდრე შექმნილი შემქმნელთან“-ო. ამ დებულებიდან გამომდინარე შეიძლება დავასკვნათ, რომ რაკი შემქმნელი უფრო არის დაკავშირებული შექმნილთან, იგი მეტად ზრუნავს შექმნილზე, ვიდრე შექმნილი შემქმნელზე. იმოდენა სულიერი სითბო, როგორიც შემქმნელს აქვს შექმნილის მიმართ, შექმნილს შემქმნელის მიმართ არა აქვს. აქედან გამომდინარე შეიძლება ითქვას: რომ, ღმერთს რომ ის სულიერი სითბო ჰქონდეს ადამიანის მიმართ, რაც ადამიანს მისადმი გააჩნია, არავითარ შემთხვევაში მას „წენვა გლეჯის“ ბაზრის დოქტრინებით არ აცხოვრებდა, ვერც სახიშტე და საზარბაზნე ხორცად გაიმეტებდა და ვერც სასიკვდილო განაჩენს გამოუტანდა მას ცოდნის შექმნის სურვილისა და ცოდნის ხის ნაყოფის შეჭმისათვის.

კოსმოსი წარმოადგენს ყველაფრის სუბსტანციას. ისიც

უნდა ითქვას, რომ მასში უცვლელი არაფერია გარდა ცვალებადობის.

ადამიანები სიკვდილისა და სიცოცხლის შესახებ ხშირად ნუნუნებდნენ იმის გამო, რომ სიცოცხლე დროებითია და არა მარადიული. შუა საუკუნეებში დიდი მოაზროვნეები მივიდნენ იმ აზრამდე, რომ შემოქმედი თავისი მუშაობის ძირითად პრინციპად და საშუალებად ცვალებადობას იყენებს. ომარ ხაიამი დიდი ხნის წინათ წერდა: „დრო რომ იცვლება ნუ იდარდებ, ძმაო ამაზე, ქვეყნად ყოველი მარადისი რომ ყოფილიყო, არ გაჩნდებოდი არასოდეს ამ ქვეყანაზე“. რაც შეეხება ღმერთს, რომლის შექმნა და შემოქმედება ჩემი სტატიის ძირითადი ლაიტმოტივია, შექმნილია ადამიანის მიერ და იგი სხვა არაფერია თუ არა ადამიანის გონების მიერ შექმნილი აბსტრაქტული არსება, რომელიც სხვადასხვა ხალხებს სხვადასხვა დროში სულიერ და კონკრეტულ არსებად ჰყავდათ წარმოდგენილი და კოსმოსური ძალა, ცხოვრების ცვალებადობა, აბსოლუტური გონი და სხვა ფაქტორები მას მიაწერეს და იგი სიკეთისა და სიძლიერის განსახიერებად აღიარეს. ბოროტების იმ დიდ განსახიერებას, რომელიც სიძლიერით ღმერთს ჩამოუვარდება კი არა გარკვეულ შემთხვევაში აჭარბებს კიდევაც, ხალხმა სატანა უწოდა. მას დიდი „დამსახურება“ მიუძღვის ბოროტების წინაშე: ადამიანების განადგურებაში, დაჩივებაში, დასაწყლებაში და გაუბედურებაში, ღმერთი თითქოს უწევს წინააღმდეგობას, მაგრამ ხშირად დიდ დათმობებზე მიდის მის წინაშე. სხვას რას უნდა მიეწეროს ის მდგომარეობა, რომ კაცთა ცხოვრება უხსოვარი დროიდან დღემდე სხვას არაფერს წარმოადგენს თუ არა „წენვა-გლეჯის“ ბაზარს?! იქნებ სწორი იყოს ჯეკ ლონდონის შეხედულება: რომ „ღმერთი მხოლოდ უცქერის კაცთა გაჭირვებას და არ მოქმედებს“. იგი ღირებულებათა გადაფასებისას, თუ მანამდე ტაქტიკა არ შეიცვალა და აქტიურობა არ გამოიჩინა, სიკეთისა და მართლმსაჯულის ტიტულს აუცილებლად დაკარგავს.

P.S. ლაო-ძის შეხედულებით, დაო არ არის ღვთაება, ღმერთი, რომელიც ადამიანმა თავისი არსებობის მოგვიანო საფეხურზე შექმნა. ღმერთები და ღვთაებები დაოს შემდეგ

იშვნენ. იგია დასაბამი ყოველივესი... დაომდე არაფერი არ არსებობდა გარდა ქაოსისა... ყოველი არსი მასში იღებს დასაბამს და მისით სრულიქმნება. მაგრამ მათ არ უწყიან თავიანთი დასაბამი“.

ლაო-ძის შეხედულებაში თვალნათლივ ჩანს რომ ადამიანმა თავისი არსებობის მოგვიანო საფეხურზე შექმნა ღმერთი, რითაც მართლდება ლიხტენბერგის შეხედულება ადამიანის მიერ ღმერთის შექმნის შესახებ.

P.S.2. დიდ მოაზროვეებზე დაყრდნობით მტკიცდება რომ მატერია თავისი: ძალური ველებით, პლაზმებით, პროტონებით, ელექტრონებით, ნეიტრონებით და ატომებით წარმოადგენს ყველაფრის სუბსტანციას.

ადამიანი შემქმნელია შიდაწვის ძრავებისა, უდიდესი საზღვაო და საჰაერო ხომალდებისა და მშენებელია დიდი ქალაქებისა, მაგრამ მისი შემოქმედების მწვერვალი მაინც ღმერთია „შემწე ყოველთა სულიერთა“. კაცს რომ ეს შემწე არ გამოეგონებია, ის ვერასდროს ვერ მიაღწევდა განვითარების იმ დონეს, რომელზედაც ამჟამად ცხოვრობს და დარჩებოდა იმ ჰომოდ, რადაც მატერიალურმა სამყარომ შექმნა.

ადამიანის მიერ შექმნილ ძალას, რომელსაც რუსთაველი თვლის „შემწედ ყოველთა სულიერთა“ სჭირდებოდა რომ მისი შემქმნელი ყოფილიყო იმ ინტელექტის მქონე როგორიც ამჟამად აქვს.

*კოლხეთის (ჯა ზისის) საერთაშორისო სამეცნიერო
აკადემიის აკადემიკოსი ზელიმ ჩაკვეტაძე
12.XII.2022წ.*

ადამიანისა და ძალის მეგობრობის აქსიომატიკა

*„... არ მიკვირს კაცის და ძალის მეგობრობა,
მე ამ ორზე ბედდამწვარი ქვეყნად არვინ მეგულება“.*
შილერი

*„...არ არსებობს არც ერთ სხვა ცხოველი, რომელსაც
ისე კარდინალურად შეეცვალა ცხოვრების წირი და
ინტერესების სფერო და გამხდარიყო ჭეშმარიტი შინაური
როგორც ძაღლი“.*
კონრად ლორენცი

ჯერ კიდევ 14 ათასი წლის წინ ძალმა გამოქვაბულებში მცხოვრები ჰომოების ყურადღება მიიპყრო. იგი არ სცილდებოდა მათ საცხოვრებელს და მტრის მოახლებას ყეფით ატყობინებდა თავის იობიექტის ბინადართ. ხოლო კოგნიტური რევოლუციის შემდეგ სასოფლო-სამეურნეო რევოლუციის ეპოქაში, როცა ადამიანმა ცხოვრებისა და მცენარეების ცხოვრებაში საფუძვლიანი ჩარევა დაიწყო, ძალის თითქმის მოშინაურებული ჰყავდა. ჰომოსაპიენსმა იგი უკვე თავის მეგობრად და უტყუარ შემწედ გაიხადა. ამ მეგობარს ჰომოსაპიენსები საკვებადაც იყენებდნენ. ეს ტენდენცია აღმოსავლეთის ზოგიერთ ქვეყნებში დღემდე გრძელდება, ხოლო წინა აზიის და ევროპის ქვეყნებში, რომლებშიც აბრამული რელიგიები დამკვიდრდა თალმუდის კარნახით აეკრძალათ იმ ცხოველების ხორცის ჭამა, რომლებსაც წყვილი ჩლიქი აქვთ და არ აღმოიცოხნიან. ძალის მოხვდა წყვილჩლიქიანებში და არამცოხნელებში, რამაც იგი გადაარჩინა ადამიანების სტომაქს.

ქართველმა კაცმა, ძალის ხორცის ჭამის თალმუდისეული აკრძალვა დღემდე შეინარჩუნა და კიდევ დიდხანს შეინარჩუნებს. მას ღმერთი რომ გამოეცხადოს და შესთავაზოს, შეჭამე ძალის ხორცი და 100 წელიწადს ყველა ადამიანური სიკეთით უზრუნველგყოფო, ასეთ პასუხს გასცემს: არ მინდა უფალო, არც 100 წლის სიცოცხლე და არც ადამიანური სიკეთით უზრუნველყოფა, ძალის ხორცის ჭამის საფასურადო.

ძალის ხორცის აკრძალვის ტრადიციამ დიდად შეუნყო

ხელი მანანნალა ძაღლების მომრავლებას. ღორს გამრავლების უნარი ძაღლზე ნაკლები კი არა მეტიც აქვს, მაგრამ მისი ღრუტუნის სოფლებში თითქმის აღარ იხივს და ძაღლების ყეფა და ყმუილი სოფელზე შეუჩვეველ ადამიანს ძილს არ აძლევს, და ქალაქში მოსვენებას.

ძველ დროში მანანნალა ძაღლები სპეციალური ავტომობილებით სადღაც მიჰყავდათ ტყავს აძრობდნენ ქარხნებში და რალაცეებისთვის იყენებდნენ: მაგრამ ახლა ამ დემოკრატიის შუქურაში ვინ აკადრებს ძაღლს იმის თქმას, რუსთაველის პროსპექტზე შენი ადგილი არ არისო. მაშინვე ეტაკებთან ძაღლოფილები ასეთ კაცს: „დემოკრატიულ ქვეყანაში“ ვინ მოგცა იმის უფლება, რომ ძაღლს შეურაცხყოფა მიაყენო და ქალაქში სეირნობა აუკრძალოო.

ადამიანისა და ძაღლის მეგობრობა მალე თავის აპოგეას მიაღწევს და კინოლოგები მას ღვთაებად აღიარებენ, თუ სათანადო უწყებები ამ საკითხს ჯეროვან ყურადღებას დროულად არ მიაქცევენ.

ლორენცი წერს: რომ ადამიანის წრის წევრად ორი ცხოველი იქცა მხოლოდ არა როგორც ტყვე და მოშინაურებული იქნა იძულების გარეშე კატა და ძაღლი. კატა უმეტესწილად სახლშია სხვენზე ან სარდაფში და თუ თავგები შემოელია, მინდორში გამოდის სანადიროდ და საზოგადოებას არ აწუხებს. მღრღნელები აშშ-ში სასოფლო-სამეურნეო კულტურების 17%-ს ანადგურებენ. თუ ეს სტატისტიკა ჭეშმარიტებაა, მაშინ კატას კი ჰქონია უტილიტარული მნიშვნელობა. თუ ამერიკაში მღრღნელებისგან მიყენებული ზარალი სოფლის მეურნეობის კულტურებზე 17%-ია ჩვენთან ნაკლები ხომ არ იქნება, დარწმუნებული ბრძანდებოდეთ, რომ ლუარსაბ თათქარიძის ქვეყანა უყურადღებობაში უყაირათობაში და უანგარიშობაში პირველობას სანამ პიროში სული უდგია, არავის დაუთმობს.

თავის მოსაპარავი მიუხედავად გაჭირვებისა, ყველას რალაც გაგვაჩნია, მაგრამ ქურდისა არა. შილერი წერს: „შეჩერდი ქურდო, ქოხი გადარჩა, დგას სიღარიბე ერთგულ დარაჯად“.

თუ კატას უტილიტარული მნიშვნელობა აქვს ადამიანებთან მეგობრობაში, ამა ვერ ვიტყვით ძაღლის მიმართ, რადგან

ძალისთვის თვითონ ადამიანს აქვს უტილიტარული მნიშვნელობა. იგი პატრონის ერთგულია და არა საერთოდ ადამიანისა. ძალის თავგანწირვით იბრძვის პატრონის დასაცავად. ეს პატრონი შეიძლება ადამიანის მაგივრად სხვა არსებაც იყოს, მაგრამ იგი უფრო მეტად ადამიანზე არის დამოკიდებული.

ჟიულ ვერნის დიკ სენდი დატყვევებული და ბოძზე აკრული, ასე პასუხობს ნეგოროს... „თუ ჰერკულესი მოკვდა, დინგო ხომ ცოცხალია, შენნაირ ლაჩარს ადვილად გაუსწორდება. დინგო დაგეძებს, აუცილებლად გიპოვის, კბილებს ყელში გაგიყრის და მზეს დაგიბნელებს“... დაუბნელა კიდეც (იხ. 15 წლის კაპიტანი, თავ XIX გვ. 298).

მაინ რიდის კარლოსის ციბილო გამოქვაბულთან შეჩერდა (რომელშიც კარლოსი უნდა შესულიყო და ხმამალა ყეფას მოჰყვა... მაგრამ მალე ოთხივე ერთად დაესხა თავს: მანული, ჰეპე, ქოფაკი და მეძებარი. ერთდროულად გლეჯდნენ საცოდავს ორნი დანებითა და ორნი კბილებით. საბრალო ციბილომ იგრძნო ოთხივეს ვერ გავეუსწორდებო, ხელიდან დაუსხლტა და კლდეს მიეფარა... პატრონმა მტრებისგან თავდაღწეულ ძალს ასე მიმართა: შენ იხსენი ჩემი სიცოცხლე, ახლა ჩემი ჯერია, ვეცდები სიკვდილისგან გიხსნა“. და იხსნა კიდეც (იხ. „თეთრი ბელადი“ თავი 351, გვ. 316).

ჯავახიშვილის არსენა მარაბდელმა „ლურჯ ჯაგზე მიაბა და თვით კარებში შეალაჯა. შეალაჯა და მაშინვე ინანა. მკერდზე ვეება ძალის აბობლდა ღრენით და ყელთან გოჯის კბილები აუნკაპუნა, იმავე წამს თავის საფეთქელთან დამბაჩა დაინახა და ბინდიდან მრისხანე ბრძანებაც შემოესმა: „დაზექი ძმობილო, ჩქარა დაზექი, თორემ გათავდი“ არსენა ჩაჯდა და ძალის კბილები აიციდინა... იქაური ძაღლები ასე იყვნენ დაგეშილები, გაქცეულს გლეჯდნენ... არსენამ დალი ჰასანის ორ ტყვესთან ერთად შეთქმულება მოაწყო... არსენამ კარებში დალი ჰასანის შემოსვლისთანავე, ისე ისკუბა, თითქოს ხრახნილებზე მჯდარიყო, ჯუჯა თათარი მაშინვე ქვეშ ამოიდო. იმავე წამს ჰასანას დამბაჩამ იგრიალა და მარაბდელმა ძალის მძიმე ტორები და მწვავე კბილები იგრძნო. დანარჩენიც ერთ წუთში მოხდა ოსტაპმა ძალის კატასავით აიტაცა, უსასო სიმონაც ნა-

გაზს ფეხებში მისწვდა და იგი მაშინვე გაგუდეს. არსენამ დალი ჰასანი თოკით შეკრა, კუთხეში მიაგდო, ზედ დამხრჩვავი ძაღლი დააგდო და უთხრა: დალი ჰასანი, მე თვითონ გახლავარ არსენა“ (იხ. „არსენა მარაბდელი“ გვ. 190).

თუ გადავხედავთ შოლოხოვის მოთხრობას „ბედი კაცისა“, აქ უკვე ნამდვილი ტრაგედია გვაქვს ძაღლებისგან ადამიანის ნამების თემაზე.

ფაშისტების კონცლაგერიდან გამოქცეული სოკოლოვი ასე აგვიღწერს მის დაჭერას ძაღლების მიერ: „...и вот слышу собачий брех и мотоцикл трешит. собоки всё ближе голоса подают. Лёг я плошмя и закрылся руками, чтобы они мне хот лицо не обгрыли. добежали и в одну минуту спустили с меня всё моё рване. Остался в чём мать родила. под конец один кабел стол мне на груд передными лапами и целится в глотку... подьеали немцы... натравили на меня собак и с меня кожо с мясом полетели клочьями. Голова всё в крови. Привезли в лагерь („судьба человека ст. 187).

დასახელებულ მაგალითებში პირველ შემთხვევაში საქმე გვაქვს „ციბილოს“ მეგობრულ დამოკიდებულებასთან. პატრონისადმი და პატრონის ყურადღებიანობასთან და მზრუნველობასთან ცხოველისადმი. რაც მან თავისი ერთგულებით დაიმსახურა. ხოლო მანუელის და ჰეპეს ქოფაკი და მეძებარი ისეთივენი არიან როგორც მათი პატრონები. მათი შეფასებისას უნდა გავიხსენოთ დოილის შეხედულება ძაღლებზე, რომ: „ცხოველი პატრონს ემსგავსება. ბოროტ კაცებს ავი და ბოროტი ძაღლები ჰყავთ“. დოილის ამ შეხედულებას სრულად ამართლებენ როგორც მანუელის ჰეპეს ქოფაკი და მეძებარი, ისე დალი ჰასანის და გერმანელი ფაშისტების ძაღლები.

დასახელებული არგუმენტები ამტკიცებენ, რომ ძაღლი ერთგულია პატრონისა არა საერთოდ ადამიანისა. იგი რომ ადამიანის ერთგული იყოს, ვერავითარ შემთხვევაში ვერ შესძლებდა მანუელის, ჰეპეს, დალი ჰასანისა და ფაშისტების ერთგულ სამსახურს.

არ არის გამორიცხული რომ ვინმემ იფიქროს: განა სამუელის, ჰეპეს, დალი ჰასანი და ფაშისტები ადამიანები არ არიანო?

– აქ მხედველობაში უნდა მივიღოთ ადამიანის და კაცის ლოგიკური გაგება. ეს სიტყვები ჩვეულებრივ მეტყველებაში ერთმანეთის მიმართ სინონიმებია. ლოგიკურად ისინი სხვადასხვა შინაარსის შემცველია.

კაცის რაობის დიდებულ განმარტებას იძლევა გრიგოლ ორბელიანი: „კაცი ის არის, ვინც არის ზეგარდმო არსით ცხებული, მით ყოვლი საქმე არს კეთილ და მხარე დამშვენებული“. გამოთქმული შეხედულება არავითარ კომენტირებას არ მოითხოვს, რადგან იგი თითოეული სალად მოაზროვნე ადამიანისთვის გასაგები და მისაღებია. სიტყვა ადამიანი, რომელიც გამოიყენეს კაცის სინონიმად მოითხოვს განმარტებას: რომ ადამიანი არის უკანა კიდურებზე დაყრდნობით მოძრავი ძუძუმწოვარი, მოაზროვნე და ენამეტყველი არსება. იგი შეიძლება იყოს ისეთი, როგორსაც ორბელიანმა კაცი უწოდა, ან არ იყოს. თუ არის კარგია და კაცად შეირაცხება. თუ არ არის, მაშინ იგი უბრალოდ ადამიანია და არა კაცი. ილია ჭავჭავაძე არის კაცი კაცური, მაგრამ მისი ლუარსაბ თათქარიძე არის მხოლოდ ადამიანი, რომელიც აკმაყოფილებს ადამიანობის ყველა მოთხოვნას, მაგრამ მისთვის ვერავინ კაცობის ტიტულს ვერ გაიმეტებს, რადგან იგი მას მხოლოდ მისი ავტორისა და მისნაირი კაცებისათვის ემეტება.

კაცი და ადამიანი სხვადასხვა ცნებებია, მაგრამ ხალხმა ისინი სინონიმებად შერაცხა. პლატონი ამბობდა: „ხალხი ის სოფისტია, რომელსაც ვერავითარ წინააღმდეგობას ვერ გაუწევ ვერც მისი მსოფლმხედველობის და ვერც მისი სურვილების სფეროში“ კაცი და ადამიანი ხალხის შეგნებაში დარჩა სინონიმებად და მას ვერ შეცვლი. მეცნიერებმა რამდენიც არ უნდა ნერონ, მაინც ხალხი ყველაფერს თავისებურად გაიაზრებს. ვაჟა-ფშაველა ხომ გვეუბნება: „თემს რაც სწაღიან, მას იზამს, თავის თემობის წესითაო“.

თანამედროვე ცხოვრებაში ძალს პრაქტიკული მნიშვნელობა შემორჩა მხოლოდ სოფლის განაპირად მცხოვრებ კაცთათვის და მონადირეებისთვის. ხოლო რუსთაველზე რა საქმე აქვთ მანანალა ძაღლებს, ეს ველარ გამიგია.

უანგარიშობა დამლუპველია ყოველგვარი საქმისა. მსო-

ფლიოში 400 მლნ ძალღია აღრიცხვაზე აყვანილი. ძალღი 1 კილღორამ პურს მაინც „მიირთმევს“ დღემი. 400 მილიონი ძალღის გამოკვებას ყოველდღიურად სჭირდება ხორბლის ფქვილით გამომცხვარი პურით დატვირთული 400 მატარებლის შემადგენლობა. მართალია, ძალღი ძალღურ ლუკმას ჭამს, მაგრამ როცა ადამიანი ძალღური ლუკმით იკვება მამინ კაცის ლუკმა ძალღებს აღარ უნდა მოვახმაროთ. მალთუხიანელები ადამიანების გამორღლვას ურჩევენ პოლიტიკოსებს და ჩვენს პრეროგატივებს ძალღების რიცხვის შემცირება ვერ გაუბედიათ. სასაცილოცაა და სამარცხვინოც ის ამბავი, რომ ჩემს სოფელში მცხოვრებთა უმრავლესობა მთავრობის მიერ ნაწყალობები დახმარების ფულით ნაყიდი პურით ძალღებს კვებას. ეს ფაქტორი მაჩვენებელია როგორც ხალხის, ისე მთავრობის უყარათობისა და უანგარიშობისა.

ძალღოფილები ირწმუნებიან, რომ ძალღი ადამიანის ხორცს არ შეჭამსო, მაგრამ ცრუობენ, რათა ძალღის ერთგულება დაამტკიცონ ადამიანისადმი, ვაჟა-ფშაველას აღაზა ასე მიმართავს ზვიადურის ლემის საჯიჯგნად მიმავალ ძალღს: სად მიხვალ, სადა ნყეულო, საითკენ მიიქარები?! ვინ გაჭმევს კაის ყმის ლემსა?! ძალღო, დაგიდგა თვალები! შენს საჯიჯგნადაც გამხდარა ზვიადურის ძვალები?!“.

რამდენიც არ უნდა ილაპარაკონ ძალღის მალღაკეთიღობილებაზე ძალღოფილებმა, ძალღი, რომაელთა შეხედულების თანახმად მაინც ძალღია და კაცის ძირითადი მეგობარი და საზრუნავი მაინც კაცი უნდა იყოს და არა ძალღი.

ამოდენა ქალაქის ყოველ უბანში რომ ძალღების ჯოგები დანანნალებენ პარკებში, სკვერებში, ქუჩებში და ყვეღგან, სადაც ადამიანების თავმოყრის ადგიღია, ვინ უნდა იხსნას საზოგადოება იმ შენუხებისგან, რომელსაც იგი ძალღებისგან განიცდის?! პრაქტიკოსი მთავრობა ამდენ ძალღს ქუჩებში არც ერთ შემთხვევაში არ მისცემდა ნანნალის საშუალებას, მაგრამ ჩვენი აკადემიური პრეროგატივები ვერ იცღიან იმისთვის, რომ ქალაქი მანანნალა ძალღებისგან იხსნან და ათასნაირი გაჭირვებით დატვირთული ადამიანები ძალღების ღრენით, ყმუიღით და ყეფით არ შეანუხონ.

დიდი ხნის წინათ პროვინციული ქალაქის მილიციელმა მცხოვრებლებს უთხრა: „ცხოველის ყოლა, იმ დასახლებულ პუნქტში, სადაც საკანალიზაციო მომსახურეობა არსებობს, არ შეიძლებაო“. რატომ არ გადმოიტანა ეს კანონი ქართულმა დემოკრაციამ კანონთა ახალ კრებულში?: აი ეს არის ერთ-ერთი ნყევლა-კრულვიანი საკითხავი ჩვენს „დემოკრაციის შუქურაში“.

*კოლხეთის (ფაზისის) საერო-სამეცნიერო
საერთაშორისო აკადემიის აკადემიკოსი
ზელიმ ჩაკვეტაძე
08.IV.2023წ.*

მეოცე მსოფლიო ომის გამჩაღებელი ჰკმტგატომების აქსიოლოგია

*„არაფერია დაფარული, რომ არ გაცხადდეს“
ბიბლია
„ვაჟკაცობა დაჯილდოებულ უნდა იქნეს,
შეცდომა-დასჯილი“
ჰიუგო
„იზოლაციაში მოაქციეთ ყველაზე მდიდარი 50
ებრაელი და ომებიც შეწყდება“
გენრე ფორდი*

II მსოფლიო ომი, რომელიც წარმოადგენს კაცთა ცხოვრებაში მომხდარ უდიდეს ტრაგედიას, ელოდება ისეთ მწერალს, როგორც ალიგიერი დანტე იყო. მხოლოდ „ღვთაებრივი კომედიის“ ავტორის ტოლფას ხელოვანს ხელეწიფება იმ საშინელი მდგომარეობის აღწერა, რომელშიც კაცობრიობა ჩააგდეს ძალღებმა და მამაძაღლებმა, რომლებსთვისაც ბაირონის სიტყვებით რომ ვთქვათ: „მომავალ დღეებს მოაქვთ მათთვის მკაცრი სასჯელი და მათ დიდებას დავინყების მტვერში გახვევენ“.

ნიუნბერგის პროცესზე იასპერსის სიტყვამ რომ მსოფლიო პრეროგატივები „ჰიტლერის მიერ დანთებულ კოცონს სულს უბერავდნენ, რომ უფრო მაგრად გაეჩაღებინათ“. ამკარად გვატყობინებს, რომ მათი მოქმედება მიუტყვებელი ცოდვა იყო კაცობრიობის წინაშე და როგორც წესი დანაშაულისთვის ისინი უნდა დასჯილიყვნენ, მაგრამ მათ დასჯას ვინ შესძლებდა, ან ვის მოუვიდოდა აზრად. მათ მიხაკისფერი დრაკონი შესწირეს სატანას, ხოლო წითელი-დიდი მსხვერპლის ფასად გადაურჩათ რალაც მანქანების წყალობით.

ძველი რომაელები ამბობდნენ: „გონიერებისთვის ორიოდ სიტყვა საკმარისია“-ო. იასპერსის რამდენიმე სიტყვა კარგად ატყობინებს მკითხველს, რომ ჰიტლერი და მისი ხროვა შობა, გაზარდა და დაავაჟკაცა მსოფლიო იმპერიალიზმმა და არა მგონია, რომ მთავრობები, რომლებიც იმპერიალიზმის აგენტურას წარმოადგენდნენ და ძაღლებივით ერთგულები იყვნენ თავიანთი პატრონებისა, რომელიმე ჭეშმარიტმა მართლმ-

საჯულმა ოდესმე გაამართლოს.

თვით სსრკ, რომელსაც საქმეში ზედაპირულად ჩახედული ადამიანები წმინდა აბრამის ბატკნად მიიჩნევდნენ ერთ-ერთი მოყვარე იყო ფაშისტური გერმანიისა (ყოველ შემთხვევაში გარეგნულად ასე ჩანდა) საკმარისია, გავიხსენოთ გერმანელ მთამსვლელთა ოლიმპიადები კავკასიონის ქედზე და საბჭოური ესთაფეტები ბერლინში XX საუკუნის 30-იან წლებში. ამ პერიოდში რუსები და გერმანელები ანვითარებდნენ დაახლოების პოლიტიკას. საამისოდ ორმხრივ ნაბიჯებს დგამდნენ. ეს ნაბიჯები 1939 წელს მოლოტოვ-რიბენტროპის აქტით დაგვირგვინდა „ურთიერთავდაუსხმელობისა და თანამშრომლობის შესახებ“.

მოსუცმა მეზობელმა ახალგაზრდა კაცს უთხრა: „40 წელში წვეულება მქონდა, მამაშენმა ჰიტლერის სადღეგრძელოს დაღვევაზე უარი განაცხადა, ატყდა ჩხუბი და ბიჭებმა ერთმანეთს მუშტებით დაამტვრიეს ყბებიო“ ეს ფრაგმენტი მაჩვენებელია იმისა, რომ თვითონ ლეჩხუმშიც გრძნობდნენ და გებულობდნენ ადამიანთა გარკვეული ჯგუფები ჰიტლერისა და მისი გარემოცვის ფარშიულ ხასიათს სსრკ-ს მიმართ და სტალინს და მის გარემოცვას ეს მდგომარეობა როგორ გამოეპარებოდა მხედველობიდან. ასე რომ სიბრიყვეა იმის გააზრება, თითქოს სტალინი ომისათვის არ ემზადებოდა, (რაზედაც ქვემოთ გვექნება საუბარი). სტალინი მოქმედებდა ქართული ანდაზის „თეთრი კბილი, შავი გული მტრისთვის არ დამზარება“-ს შესაბამისად.

მწერალი მიხ. კვესელავა თავის „ასერგასის დღეში“ წერს: „გადაეხლართა ერთანეთს ოთხი იმპერიალისტური სახელმწიფოს ინტერესები: ინგლისს ეშინოდა, ბალკანეთში საფრანგეთმა ფეხი არ მოიკიდოსო. საფრანგეთი კავკასიას ინახავდა თავისთვის. იტალია ნანყენი იყო, რადგან ავსტრია და ჩეხოსლოვაკია პირწმინდად გამოაცალა გერმანიამ. ეს უკანასკნელი ყველაფერს თავისკენ მიითვლიდა“. მათ საერთო ინტერესებში მხოლოდ სსრკ-ს განადგურება შედიოდა.

ჯერ კიდევ 30-იან წლებში გალაქტიონი წერდა: „ყველა ისინი ზრუმავენ მხოლოდ მისთვის, რომ მისწვდნენ მსოფლიო

ბაზარს, მაგრამ არავინ არ დაივინყებს საბჭოს უდიდეს და უზარმაზარს – „დეილი-მეილი“ წერს, იქ მთავრობა სანევს პროპაგანდას, რათა დაამხოს ჩვენი კულტურის თანამგზავრობა“.

1934 წელში ინგლისის ბანკმა, რომლის ძველი ვალი გერმანიას ჯერ კიდევ გაუსტუმრებელი ჰქონდა, მისცა ახალი ვალი 750 ათასი სტერლინგი, რომელიც მოხმარდა ნედლი მასალის შესყიდვას სამხედრო მზადების საქმეში. ინგლისელი და გერმანელი მრეწველების თანამშრომლობა დაიწყო II მსოფლიო ომის შემდეგ და გაგრძელდა 1939 წლის სექტემბრამდე. ერთი მხრით ინგლისი ეხმარება მეზობელს და მეორე მხრით უკეტავს საქონლის გასატან კარებს. „მსოფლიო წესრიგის ჯგუფებმა“ მუსოლინი და ჰიტლერი ჩამოიცილეს იმის გამო, რომ პირველმა ლირით სპეკულაცია დანაშაულად გამოაცხადა. მეორე ფინანსური ძალმომრეობის წინააღმდეგ აჯანყდა.

1939 წელში после бегства польского правительства из страны, Советская правительству отдала распоряжение коминдванию красной армией занять территории западной Украины и Белорусии (წიგნიდან “Вторая Мировая война”)

В августе 1940-го года дружная семья Советских республик пополнилась тремя новыми членами прибалтики.

12-го Марта в 1940-го года в Москве подписан Мирный договор с Финляндией.

სტალინმა დაინახა, რა პანდორას ყუთად ქცეული ევროპა, მისაღებად ჩასთვალა ისედაც გიგანტური იმპერიის უფრო გაფართოება და შეკავშირება და გამართლება მისცა ხალხურ ანდაზას: „რძალი მყავდა კუდიანი, არც მე ვიყავ ქრისტიანი“-ო და იმოქმედა ისე, როგორც სხვები იქცეოდნენ: „ყველა ბებიას ურტყამდა, ერთი მეც წავუთაქეო“.

აღრე, ჯერ კიდევ „25- го ноября 1936- го года Япония подписала с гитлеровской Германией антикоминтерновский пакт... путь осуществлению планов большой войны был открыт (всемирная история том IX стр 431).

1940 წლის პირველ მარტს ამერიკელ დიპლომატს ჰიტლერმა მოთხოვნა წაუყენა: კოლონიების დაბრუნება. აღმო-

სავლეთ და სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპის დატოვება გერმანიის გავლენის სფეროში. არც ჰიტლერს და არც რიბენტროპს არაფერი უთქვამს სსრკ-ზე თავდასხმის შესახებ, რაც ძალიან უნდოდათ საფრანგეთს ინგლისს და ამერიკას.

საფრანგეთი ამ დროს კავკასიაში შეჭრის გეგმებს ამუშავებდა. 3 აპრილს მთავრობამ მიიღო გადაწყვეტილება, რომ დაენყო დიდი ლაშქრობა ბათუმიდან ბაქომდე, მაგრამ ჰიტლერმა აღარ აცალა თვითონ შევიდა საფრანგეთში.

1939 წელში აშკარა გახდა, რომ ინგლისი აქეზებდა გერმანიას სსრკ-ს წინააღმდეგ.

პოლონეთის აღების შემდეგაც აქეზებდნენ გერმანიას რუსეთის წინააღმდეგ: „Западные державы не желали совместную ссср гарантию безопасности граничащим Советским союзом государствам то ест фактический указывали фашистской германии путь для нападения на ссср (ix. всемирная история ст 514)

მსოფლიო ომის ისტორიაში ზედაპირულად ჩახედული ადამიანებისგან ხშირად გაიგონებ: სსრკ ომს მოუმზადებელი შეხვდაო. ასეთი შეხედულება მცდარია და ჭეშმარიტებასთან საერთო არაფერი აქვს.

გერმანიაში ფაშიზმის გამარჯვების შემდეგ სტალინგრადის სატრაქტორო ქარხანა სატანკო ქარხანად გადააკეთეს და სახელმწიფოს ბიუჯეტის 40%-ს ქვეყნის გასამხედროებას ახმარდნენ. ამაზე მეტი რალა მზადება უნდა დაენყოთ.

სტალინი რომ ბიუჯეტის 40%-ს ქვეყნის გასამხედროებას ახმარდა, ეს იმის მაჩვენებელია, რომ მას დასავლეთელი მოკავშირეების იმედი არ ჰქონდა. პარტიის XVIII ყრილობაზე მან განაცხადა: „ჩვენ უნდა ვანარმოთ 11 მილიონ ტონა ფოლადი, წინააღმდეგ შემთხვევაში გავნადგურდებით“-ო.

ჰიტლერმა დროის მცირე მონაკვეთში ვოლგამდე მიღწევით აცნობა კაცობრიობას თითქოს მისი მომრევი ძალა რუსეთს აღარ გააჩნდა, მაგრამ სტალინგრადის ბრძოლამ აუნყა მსოფლიოს რუსული იარაღის უპირატესობა გერმანულთან შედარებით, ხოლო კურსკმა დაამტკიცა. კრახი განიცადა ჰიტლერისეულმა ლოზუნგმა: „Drang Nach Osten“ და ძალაში შევიდა რუსული „Штурм на Берлин“.

კურსკის ბრძოლების შემდეგ ფაშისტური არმია დაჭრილი მგელივით მიძუნძულებდა ბერლინისაკენ რუსული მძიმე ბომბ-დამშენები გამანადგურლების (ისტრიბიტელების) გაცილების გარეშე მიიწვედნენ დასავლეთისკენ. ყველასთვის ცხადი გახდა, რომ საბჭოელები მოკავშირეების გარეშეც აიღებდნენ ბერლინს და მოკავშირეებმა უტილიტარული მიზნით დაიწყეს მზადება მეორე ფრონტის გასახსნელად.

მიუხედავად მოჩვენებითი თანამშრომლობისა „ბრიტანეთის ლომი“ ნახტომისათვის ემზადებოდა სსრკ-ს წინააღმდეგ. მაგრამ მსოფლიო გიგანტმა მხარი არ დაუჭირა: შენი ხალხი 7 წელია ომშია ჩაბმული და კიდევ მისი გაგრძელება ქვეყანას აამბოხებსო. ჩერჩილი, როგორც ამბობენ 7 თვიანი იყო და ამიტომ ყველაფერში ჩქარობდა. თუმცა მიუხედავად 7 თვიანობისა წინასწარმეტყველების მაღალი უნარი ჰქონია: 1945 წლის შემოდგომაზე მის მიერ ამერიკაში გამოთქმული აზრი: ... 45 წელიწადში სსრკ-ს მსოფლიო პოლიტიკური რუკიდან ამოვიღებთო, მათემატიკურად სიზუსტით ახდა.

II მსოფლიო ომის შედეგად დაიღუპა 55 მლნ. კაცი. თუ გავითვალისწინებთ, რომ ადამიანს საშუალოდ 6 ლიტრი სისხლი აქვს, მივიღებთ რომ დაღვრილია იმდენი სისხლი, რომ მის გადატანას მატარებლის 17 შემადგენლობა დასჭირდებოდა, ხოლო ომის მიერ მიყენებული მატერიალური ზარალი 1,5 ტრილიონ დოლარად არის შეფასებული. აი რა „სამსახური“ გაუნია მსოფლიო იმპერიების გაუმაძღრობამ კაცობრიობას.

P.S. ფაშიზმი და კომუნიზმი ორივე ებრაული წარმონაქმნია. პირველის დანამაულებრივი ბუნება კარგა ხანია რაც დამტკიცდა, მაგრამ იგი კაცთა ცხოვრების საუბედუროდ ხშირად იჩენს თავს საზოგადოების გარკვეულ წრეებში. ხალხს უნდა განემარტოს, რომ ფაშიზმი და მიზანთროპია საზოგადოების სულიერად ჯანსაღი ნაწილისათვის სიკეთის კი არა ზარალის მომტანია. ხოლო მეორის ჰუმანურობა და კაიკაცობა კაცობრიობის საღად მოაზროვნე ნაწილისათვის ჯერ კიდევ ეჭვს ქვეშაა. არც ერთი მსოფლმხედველობის შეფასება ჰაი-ჰარად არ შეიძლება გასარკვევი ჰქონდა, თუ არა რაიმე საერთო წითელ დიქტატურად მონათლულ საზოგადოებას ჭეშმარიტ სო-

ციალიზმთან, რომლის ქურუმებად კომუნისტები თვლიდნენ თავს. რუსეთის თვალუწვდენელ იმპერიაში, რომელზედაც ფადეევის ფენბონგი ამბობს: „ეს ისტ ენდე ობცუსეჰენ“-ო. იმდენი მინა არ იხვნებოდა, რამდენიც ლოზუნგები და ტრანსპარანტები ინერებოდა: „გაუმარჯოს კომუნისტებისა და უპარტიოების ბლოკის კანდიდატებს“-ო. მაგრამ 80-იან წლებში სტატისტიკამ უჩვენა, რომ ნითელი დიქტატურის აბსოლუტური ბატონობის პერიოდში, რომელიც იფარგლება 1937-1991 წლებით (54 წელიწადში) მხოლოდ ერთი უპარტიო კაცი გამხდარა კულტურის მინისტრი, ისიც განაპირა რესპუბლიკაში (ბალტიისპირეთში) სადაც ადამიანებმა რალაც მანქანებით (მოხერხებით) მმართველობის ევროპული წესი გამოავლინეს რუსულ-ბიზანტიური მმართველობის პირობებში.

ნითელი დიქტატორების მთელი მოღვაწეობა დამამტკიცებელია იმისა, რომ მათ სოციალიზმთან საერთო არაფერი ჰქონდათ. ერთპარტიული მმართველობის და სოციალიზმის თანაცხოვრებას ვერც ერთი ჭკუაზე მყოფელი კაცი ვერ წარმოიდგენს.

კომუნისტები და ფაშისტები კი დააპირისპირეს ერთმანეთთან იმპერიალისტებმა, მაგრამ ორივე მათგანი მაინც ერთგულ გამტარებლად დარჩა მუსოლინის ლოზუნგისა: „ყველაფერი სახელმწიფოს, არაფერი სახელმწიფოს წინააღმდეგ, არავინ სახელმწიფოს გარეშე“. რომელიც საბოლოო ანგარიშში სახელმწიფოს იმ ჭაობში ითრევდა, რომელიც საზოგადოების „ჩვენია“-ს თავმჯდომარისა და კომერსანტის „ჩემიად“ აქცევდა. ამ შეხედულების დადასტურებაა გერინგის სიტყვები: „იმპერიაში მეორე კაცი ვიყავი, ფული იმდენი შემეძლო გამომეტანა ბანკიდან, რამდენსაც ვისურვებდი“. ასეთი იყო მიხაკისფერი სოციალიზმი, ხოლო რუსული სოციალიზმის დროს XX საუკუნის 80-იან წლებში გაზეთი წერდა: რომ შუა აზიაში ბამბის მრეწველობის მინისტრს ბაბაევს ოაზისში მოწყობილი ჰქონდა მიწისქვეშა სასახლე. ასმანეთიანი კუბიურების ალით განათებული დარბაზის ცენტრში იგი ჩვენი ლუარსაბივით იყო წამოკოტრიალებული და ლამაზმანები ცეკვით და გალობით ტრიალებდნენ მის ირგვლივ, როცა კგბ-ს წარმომადგენელი შე-

ვიდა და „ხალხის მსახურს“ რომელმაც „ჩვენია“-ს მილიარდები „ჩემიად“ აქცია, ბორკილი დაადო და გაუყენა იმ გზას, რომლითაც უკან ძნელად და დიდი დაგვიანებით ბრუნდებიან“.

*კოლხეთის (ფაზისის) საერო-სამეცნიერო
საერთაშორისო აკადემიის აკადემიკოსი ზელიმ ჩაკვეტაძე
21-V-20236.*

ომები და მათი გამგაღებლობა

*„ომი ის უბედურებაა, როცა სხვათა მიზნებისთვის
უდანაშაულო ადამიანები იღუპებიან“
ჩერჩილი*

*„ომი ყველაზე დიდი საშინელებაა იმ საშინელებათა შორის,
რომელიც ადამიანის გონებას მოუგონია“.
ლეონარდო და ვინჩი*

*„კაცისშვილი არ სჯერდება მის წილსა და მონაგებს
და იძლევა ეს სიხარბე ომის საბაბს, მარად ყველგან“.
გოეთე*

*„ომი ბარბაროსების ბიზნესია“.
ნაპოლეონი*

პალეოლითის ხანის შემდეგ ნეოლითის ხანაში ადამიანი იწყებს ძვლებისა და რქებისაგან მარტივი ხელსაწყოების კეთებას. გადის დროის საკმაო მონაკვეთი და წარმოების საშუალებების გაუმჯობესებასთან ერთად ნელ-ნელა ფეხს იკიდებს კერძო საკუთრება, რომელმაც შექმნა გადაულახავი წინააღმდეგობები ტომის შიგნით, ხოლო საგარეო საქმეებში იქმნება მისწრაფება მეზობელი ტომების განადგურების ხარჯზე მათი საკუთრების მითვისებისა და დამონებული ადამიანებისგან მუშა ხელის მოპოვებაზე. სახელმწიფოს წარმოშობასთან ერთად იქმნება შეიარაღებული რაზმი – არმია.

პოლიტიკა განმსაზღვრელი ფაქტორია სამხედრო დოქტრინის შემუშავებისა. კაცთა შორის შურიანობა, ძარცვა, წენვა-გლეჯვა და დაუნდობლობა რეგულარულ და ორგანიზებულ საფუძველს იმყარებს. კაცთა ცხოვრებას „წენვა-გლეჯის ბაზრად“ და ადამიანს მის ერთგულ მსახურად აქცევს. „წენვა-გლეჯის“ ბაზრის დოქტრინებში ყველაზე „საპატიო“ ადგილი ომებს უჭირავს. როგორც საშინაო, ისე საგარეო საქმეებში.

ომების კლასიფიკაციის მთავარი კრიტერიუმია მათი სოციალ-პოლიტიკური შინაარსი. მონათმფლობელური სახელმწიფოების ომები კულტურის დაბალ დონეზე მდგომი ტომების გაძარცვის და დამონების ღონისძიება იყო. მისმა ტენდენციამ

მრავალი საუკუნე იარსება და დღემდე მოაღწია. კაცობრიობას თავისი ცივილიზირებული ცხოვრების მანძილზე 14 ათასი სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის მქონე ომი აქვს ჩატარებული.

ომებით შექრნუნებული ადამაინები მსხვერპლს სწირავდნენ თავიანთ ღმერთებს და დანთხეული სისხლით ცდილობდნენ მოეპოვებინათ მშვიდობა.

ახალგაზრდობაში სტალინს ომისთვის ასეთი განმარტება მიუცია: „ომი არის საშუალება იმისა, რომ მოიპოვო ის, რაც არა გაქვს“. განმარტება სწორია, მაგრამ იგი ნაწილობრივია. სრული განმარტებისთვის სტალინისეულ განმარტებას უნდა დაემატოს მეორე წინადადება „ან შეინარჩუნო ის, რაც გაქვს და გართმევენ“. პირველ შემთხვევაში საქმე გვაქვს უსამართლო ომთან, მეორეში – სამართლიანთან. ხან თავდამსხველი იმარჯვებს და ხან თავდამცველი. ერთი ხელმწიფე და მისი სამეფო კარი იმარჯვებს მეორეზე, ან მეორე-პირველზე. ხოლო ხალხი ორივე მხარისა დამარცხებულია, რადგან ომის მთელი საშინელება მის ზურგზე გადადის. ჩემი ხნის კაცებს ახსოვთ II მსოფლიო ომის დასასრული, შავებში გახვეული ქალები, ბერიკაცები, ჯარისკაცთა დედები ჩავიდნენ სამარეებში შავი კაბებით. ცოლებმა 60-იან წლებამდე ატარეს შავები, შემდეგ ნელ-ნელა ჩაიცვეს ღია ფერის კაბები ნათესავების და მეზობლების რჩევით. ქალაქებში 60-იან წლებამდე ქუჩაში ნახავდით ქვედა კიდურებმოჭრილ უბრალო ურიკებზე დაკრულ ნაომარ ინვალიდებს, რომლებიც დიდი გაჭირვებით ახერხებდნენ გადაადგილებას ქუჩის მოკლე მონაკვეთზე. ხოლო ნაომარი და „ნაპლენარი“ კაცები ისეთ ამბებს ჰყვებოდნენ, რომ „ღვთაებრივი კომედიის“ ავტორსაც გააკვირვებდნენ ტყვეების მიერ გადატანილი საშინელებებით. თუ ასეთი შედეგი გამარჯვებაა, მაშინ დამარცხება რა ყოფილა?! მოთხრობილი არგუმენტები მაჩვენებელია იმისა, რომ ომში გამარჯვებული ხალხი კი არ არის არამედ ის, ვინც ხალხს თავისი პირადული ან კასტური ინტერესების დასაცავად იყენებს. თავდამსხმელი როგორც ზემოთ ითქვა, „იბრძვის იმის მოსაპოვებლად რაც არა აქვს, ხოლო თავდასხმული ცდილობს შეინარჩუნოს ის, რაც აქვს. თავდამცველი სახელმწიფოს „ძლიერნი ამა ქვეყნისანი“ თავ-

დადებით იბრძვიან თავისი ინტერესების დასაცავად კერძოდ იმისთვის რომ მომხდური არ შეენანილოს მას თავისი ხალხის ჯიჯგნაში და თვითონ ჯიჯგნოს სხვასთან გაუნანილებლად. ხალხს უქადაგებს, რომ იღწვის მის დასაცავად. აქ უკვე იქმნება აზრი, რომ გლეხისა და დიდგვაროვნის ინტერესების ერთმანეთზე დამთხვევა ხდება. ხდება მაგრამ ეს დამთხვევა დიდად მომგებიანია პირველისთვის, მეორისთვის კი ბევრს არ ნიშნავს.

რა მნიშვნელობა შეიძლება ჰქონდეს ირმისთვის, მას ერთი მგელი დაჯიჯგნის თუ ორი?! აქ საქმე გვაქვს ერთ ძირითად ფაქტორთან, რომელსაც ადამიანებმა თავისუფალი არჩევანის უფლება უწოდეს. გალაკტიონის შეხედულება: რომ „ყველგან, ყველაში და ყველაფერში არის ნაწილი ჩემი სულისა“ ზოგადკაცობრიული იდეის მატარებელია. რა კი „ჩემი სულის ნაწილი“ ყველაში და ყველაფერშია, მაშინ იგი ცხვარშიც ყოფილა და მგელშიც და პიროვნების „მე“-ში თუ ცხვარმა დასძლია მაშინ ის უდავოდ და უპრეტენზიოდ ეწირება მოწინააღმდეგეს. თუ მგელმა – მაშინ „მე“ ცდილობს, რაც შეიძლება მეტად დააზარალოს მოძალადე თუნდაც სიცოცხლის ფასად. ევროპელ მწერალს აქვს რომანი დაჭრილი მგლის ბრბოლაზე. დაჭრილ მგელს ძალი გაედევნა, დაენია ძირს დააგდო, მაგრამ მგელმა უკანასკნელი ძალა მოიკრიბა, ძალს კბილი დაასო... თვითონაც სული დალია და ძალიც თავზე დაიკლა. ქართველმა კაცმა მგლის ბრძოლის უნარიანობა გააიდევალა: „მგელი არ მოშლის მგლობასა, კარგი ყმა მამაცობასა“ „კიდევაც დაიბრდებიან ალგეთს ლეკვები მგლისანი, ისე არ ამოწყდებიან, ჯავრი შეჭამონ მტრისანი“.

დიდი ემოციურობით აძაგებენ მსოფლიოს ხალხები დამნაშავე ფაშისტებს, იმაზე კი არაფერს ამბობენ, თუ ვინ იყო ძირითადი დამნაშავე და ორგანიზატორი მანამდე არნახული ომისა.

ჯერ კიდევ ტროცკმა იწინასწარმეტყველა 30-იან წლებში: „ამაოდ იწვევენ გერმანელ ალპინისტებს კავკასიონის მთების დასალაშქრავად. ამაოდ ეფრებიან და აიარალებენ ფაშისტებს დასავლეთის იმპერიალისტები. რამდენიმე წელიწადში ევროპა

გადაიქცევა კაცთა უზარმაზარ სასაკლაოდ“. უფრო ადრე 1925 წელში ამერიკელმა გენრე ფორდმა გაზეთ „ნიუ-იორკ ტაიმსით“ განაცხადა „იზოლაცია გაუკეთეთ 50 უმდიდრეს ებრაელს და კაცობრიობას ომები ასცდებო“.

1945 წელში ნიუნბერგის სასამართლო პროცესზე როცა ბრალმდებლებმა გერმანული ინტელიგენცია დაადანაშაულებს „თქვენ ვერ უპატრონეთ გერმანიასო“ იასპერსმა ასეთი პასუხი გასცა: „მაშინ რას ფიქრობდით, ბატონებო, როცა გერმანულმა ინტელიგენციამ მოგმართათ, დაგვეხმარეთ, თორემ დააქცევს ევროპას ეგ გიჟი ევრეიტორი. განა თქვენ არ უბერავდით სულს ჰიტლერის კოცონს გასალვივებლად?!“

1939 წელში მოსკოვმა ანტიფაშისტურ კოალიციას ხელი არ მოაწერა და თავდაუსხმელობის ხელშეკრულება დადო ბერლინთან (ფაშისტურთან) და სსრკ-ი რომელსაც თავი წმინდა აბრამის ბატკნად მიაჩნდა, იწყებს გაფართოებას თავის საზღვრებისას პალტიისპირეთის ქვეყნების უკრაინის, დასავლეთ ბელორუსიის და პოლონეთის ტერიტორიის ნაწილის ხარჯზე.

ზემოთ მოყვანილი არგუმენტები დამამტკიცებელია იმისა, თუ როგორ ზრუნავდნენ ხალხებზე „ძლიერნი ამა ქვეყნისანი“, რომლებმაც მანამდე არ მიიღეს ქმედებითი ღონისძიებები, სანამ ფაშისტებმა ევროპა სისხლსა და ცრემლში არ ააცურეს და მათ „ჰეროიკულ ბრწყინვალებას“ განადგურებით არ დაემუქრნენ.

ერნესტ ჰემინგუეი ომის გამჩაღებლებზე ასეთი შეხედულებებისაა: „ომის წამომწყები ადამიანები ღორები არიან. იმათ მარტო ეკონომიკური კონკურენცია ახსოვთ და სულ იმას ფიქრობენ, რომ მოგება ნახონ ომით. მე თუ მკითხავთ, ყველანი ვინც ომით ხელს ითბობს და ვინც ომის წამომწყებად ითვლება, ომის დაწყების პირველსავე დღეს უნდა შეჰყარონ ამა თუ იმ ქვეყნის პატიოსანმა მოქალაქეებმა და სწორედ იმ ხალხმა ვისაც ისინი ომში ერეკებიან, დახვრიტონ“ ძნელია ასეთი ღონისძიების ჩატარება, მაგრამ როცა სხვა გამოსავალი არ არსებობს და ჰემინგუეის შეხედულებით ღორებადქცეული ადამიანები სატანას გახალისების მიზნით, სანამ კაცობრიობას სისხლსა და ცრემლში ააცურებდნენ, უმჯობესია იზოლაცია

გავუკეთოთ.

რაც შეეხება სამოქალაქო ომებს, უნდა ითქვას, რომ მისი გაჩაღების ძირითადი ფაქტორი მოქალაქეობრივი უფლებების განაწილების ობიექტური წესების დარღვევაა. რომლის გამოსწორება თითქმის შეუძლებელია (დროის საკმაოდ დიდ მონაკვეთში). საბოლოოდ კი შეუძლებელი ამ უკიდევანო სამყაროში, რომელშიც ყველაფერი ცვალებადობას ექვემდებარება, უცვლელი არაფერია.

მილიარდელი პოლ გეტი საქვეყნოდ აცხადებს: “Люди должны смириться с тем, что между нами никогда не было равенство, нет и не будет” ბატონი გეტი მწარედ ცდება, რადგან იყო ჩვენს შუა თანასწორობა შორეულ წარსულში, რომლის შესახებ ენგელსი წერდა: „რა საუკეთესო ორგანიზაციაა ეს გვაროვნული წყობილება... მინა მთელი ტომის საკუთრებაა. ყველანი თანასწორნი და თავისუფალნი არიან.. ჯერ კიდევ ადგილი არა აქვს უცხო ტომების დაპყრობას... ყველა თეთრკანიანი, რომელსაც შემთხვევა ჰქონია, გაურყვნელ ინდიელებს შეხვედროდა, აღტაცებულია ამ ბარბაროსების საკუთარი ღირსებით, გულწრფელობით, ხასიათის სიმტკიცით და სიმამაცით“. ასე რომ თუ ენგელსის მოსაზრება ნამდვილად წარმოადგენს პოლ გეტის შეხედულების ანტითეზას, მაშინ ვერც მე, ვერც შენ, ვერც ენგელსი და ვერც ერთი ობიექტურად მოაზროვნე კაცი ბატონ პოლ გეტის აზრს ვერ გავიზიარებთ: რომ თითქოს თანასწორობა არასდროს ყოფილიყო, იგი როგორც სათანადო არგუმენტებით მტკიცდება, იყო შორეულ წარსულში, არ არის ანმყოში და თუ დავეყრდნობით ფილოსოფოსთა შეხედულებას, რომ საზოგადოება ხშირად უბრუნდება ძველს რამდენადმე განახლებული ფორმით, მაშინ ახლოსმხედველი გეტი, რომელსაც მხოლოდ დღევანდელი დროის დანახვა შეუძლია, მაიაკოვსკისეული სტილით რომ ვთქვათ, მისივე შეხედულებით „в море шлёпнет головой“.

ჩვენს ოპონენტს ხელს უწყობს ფართო მასების სწრაფვა კერძო საკუთრებისადმი და ისინი, ილუზიით შეპყრობილნი, ტკბებიან იმ იმედებით, რომ თუ ოდესმე ღმერთმა წყალობა გამოიღო და მათ როტშილდის სიმდიდრე უბოძა, გიტისთანა

კაცების მიერ დაწერილი კონსტიტუციები მათ მყუდროებას აბსოლუტურად დაიცავენ და გიტისთანა კაცების გამოსვლას ტრიბუნასთან: ბის, ბრავოს, მალადეც, სალოლ და ვაშას ყვირილით შეხვდებიან და საჭიროების შემთხვევაში, ილუზორული ოცნებებით შეპყრობილნი, კოჭებიდან კბილებამდე იარაღს აისხამენ, ლიდერის დასაცავად. ჩვენ, პროგრესისტები ვიყავით, ვართ და ვიქნებით ისეთი კერძო მესაკუთრეების დამცველები, რომლებიც თავის კაცობას მორალურ ჩარჩოებში ტევენ და თავიანთ პოლიტიკურ და ეკონომიკურ შემოქმედებას ნარმოებული დოვლათის სამართლიან განაწილებაში ხედავენ.

ტექნიკური რევოლუციის შემდეგ ფული გახდა ძალაუფლების განმსაზღვრელი ღვთაება. სიონისტურმა მოძრაობამ თავის საქმიანობას სისტემური სახე მისცა და დაიწყო კაცობრიობის წინააღმდეგ აქტიური მოქმედება (თუმცა არც მანამდე იყო პასიური).

XVIII საუკუნეში დიდმა ბრიტანეთმა და აშშ-მ მიზნად დაისახეს ხმელეთზე გაბატონება და შექმნეს „ხარტლეთის“ თეორია, რომელიც ითვალისწინებდა რუსეთის აღმოსავლეთ ნაწილიდან ბუნებრივი სიმიდრეების გამოტანას და მალე ხარტლედს ბალტიისპირეთი, კავკასია, უკრაინა და ბელორუსია და მოლდოვეთიც მიამატეს. ხარტლეთის ახლადდამატებულ ტერიტორიებზე: უკრაინაში ბელორუსიასა და კავკასიაში კარგა ხანია მიმდინარეობს აქტიური სამხედრო მოქმედებები. ებრაელი იდეოლოგი ბუჟეჟინსკი წერს, რომ: „ახალი მსოფლიო წესრიგი უნდა განხორციელდეს რუსეთის ხარჯზე და მთელ პოსტსაბჭოურ სივრცეზე უნდა გავრცელდეს აშშ-ს მაშასადამე ებრაელთა ძალაუფლება“.

ხარტლედის თეორიის განხორციელებას სხვებთან ერთად შეეწირება საქართველო და არმენია... სიონის ბრძენთა ოქმების კრებებიდან ვგებულობთ, სიონისტი იდეოლოგების დიდი იმედების შემცველ აზრს: „მიზანს თითქმის მივალნიეთ... ჩვენს მიერ განვლილი გზა შეკრავს იმ სიბოლური გველის წრეს, როგორადაც გვაქვს წარმოდგენილი. როცა ეს წრე შეიკვრება, ევროპის ყველა სახელმწიფო ჩვენს ხელთ აღმოჩნდება“. (იხ. ოქმი №3).

ქართველი ხალხის დიდი ნაწილი გახარებულია რომ რუ-

სეთის ჩამყლაპავი დრაკონი მათ სიკეთეს მოუტანს და ვერ ატყობენ იმას, რომ იგი რუსეთს საქართველოსაც მიაყოლებს.

არისტოტელე ამბობდა: „დამოუკიდებელი არსებობა მხოლოდ ინდივიდუალურ-გრძნობად ობიექტებს შეუძლიათ“-ო. რა ინდივიდუალურად გრძნობად ობიექტებს წარმოადგენენ რუსეთი და უკრაინა ერთმანეთის მიმართ?! უამრავი ფაქტორებით დადასტურდება, რომ ისინი ერთი ხალხი არიან. განსხვავება მათ შორის ისე ცოტაა, რომ ყურადღების მიქცევად არ ღირს. შეიძლება ვთქვათ, რომ მათი ომი სამამულო კი არა სამოქალაქოა. მათი დაპირისპირების მიზეზი უნდა ვეძიოთ არა მათ ნაცონალურ მტრობაში, არამედ ებრაელთა სექტაში „ხაბადის“ გეგმებში:

1. „ბრძოლის მახვილს მივმართავთ სლავების წინააღმდეგ. სლავი ან რუსი შეიძლება მოსპო, მაგრამ ვერ დაიპყრობ, ამიტომ ეს ოჯახი ამოსანყვეტია, ხოლო დასაწყისში რაოდენობრივად უნდა შევამციროთ“.

2. „ჩვენ აქ გამოვიყენებთ ძველ მეთოდს: „დაყავი და იბატონე“ და შევეცდებით ეს ქვეყნები ერთმანეთს დაეუპირისპიროთ, ჩავრთოთ ძმათამკვლელ ომში, რომ ერთმანეთი თავად გაანადგურონ“.

უკრაინა ფიქრობს, თითქოს იბრძვის ექსპანსიური რუსეთის წინააღმდეგ, რომ მოიპოვოს თავისუფლება, მაგრამ არ იცის, რომ იგი ამ დროს მთლიანად ჩვენზეა დამოკიდებული. ასევე ფიქრობს რუსიც, რომ იგი იბრძვის ეროვნული ინტერესებისათვის. იბრუნებს უკანონოდ დაკარგულ მიწებს, მაგრამ ცდებიან... მათ არ მივსცემთ თვითგამორკვევის საშუალებას, ეროვნული ღირებულებებისა და ტრადიციების შენარჩუნების საშუალებას.

3. იმ ნაცონალურ მოძრაობებს, რომლებიც შეეცდებიან, გამოიყვანონ ხალხი ჩვენი კარნახის ქვემიდან – მოვსპობთ ცეცხლითა და მახვილით, ისე როგორც ეს ხდება საქართველოში, სომხეთში და სერბეთში. სლავების მრავალრიცხოვან პოპულაციას მოვუსპობთ ეროვნულ ელიტას, რომელიც განსაზღვრავს ქვეყნის პროგრესს.

4. ჩვენ არ დაუშვებთ ამ ქვეყნებში მეცნიერების განვი-

თარებას, ხოლო მეცნიერთა აკადემია დაკომპლექტებული იქნება ჩვენი კადებით, არ დავუშვებთ არანაირ მაღალ ტექნოლოგიებს, რაც გამოიწვევს მრეწველობის სრულ კრახს.

5. სლავ საზოგადოებას მოვუსპობთ ახალგაზრდობას, გავრყვნით მათ სექსით, როკით, ძალადობით, ალკოჰოლით და ნარკოტიკებით, ასე მოვუსპობთ მათ მომავალს.

თუ „ხაბადის“ გეგმებს ებრაელთა სამოქმედო პროგრამათ ჩავთვლით, ცხადი გახდება, რომ ორი უახლოესი ხალხის ომით მოგებული და გამარჯვებული იდეურად, პოლიტიკურად და ეკონომიკურადაც გამოდის ის X-ი, რომლის გამოცნობა პოლიტიკაში ზედაპირულად ჩახედულ კაცსაც კი შეუძლია.

*კოლხეთის (ფაზისის) საერო-სამეცნიერო
საერთაშორისო აკადემიის აკადემიკოსი
ზელიმ ჩაკვეტაძე
15.VIII.2023წ.*

ეპოლოგი

*„თუ ბოროტებამ კაცის გულში დაისადგურა
თან სდევს შიში და სიძულვილი ადამიანთა“
ფონგრივი*

თანამედროვე პოლიტიკურ, იდეოლოგიურ და ეკონომიკურ პირობებში ქართველ კაცს უჭირს ორიენტაციის გარკვევა. მისთვის, როგორც გზაჯვარედინზე მცხოვრები კაცისთვის, ეს საკითხი ყოველთვის პრობლემატური იყო და ჩვენი ცხოვრების. სავალალოდ ახლაც არის.

ძველი ქართველი ავად თუ კარგად ახერხებდა, შეენარჩუნებინა თავისი მინების გარკვეული ნაწილი, შრომითი და კულტურის ტრადიციები და ყოველნაირად ცდილობდა, რომ უცხოურ კულტურაში არ გაეთქვიფა მშობლიური კულტურა.

უცნაურად მიდის არა მარტო საქართველოს, არამედ მთელი კაცობრიობის ცხოვრება. მთავრობები, რომლებიც წარმოადგენენ მდიდარი უმცირესობის აგენტურას, ანგარიშს ვერ უწევენ ხალხების პროგრესულ მოთხოვნებსა და ტრადიციებს და მათ კვებავენ ბურჟუაზიულ-დემოკრატიული იდეებით და მომავალში „დემოკრატიული არჩევნების“ ჩატარების იმედით.

ბურჟუაზიული ლიბერალიზმის ხელისშეწყობით მდიდარი უმცირესობა ისე ჯიჯგნის ღარიბ უმრავლესობას, როგორც ბებერი მგელი საბრალო კრავს.

წიგნში საუბარია იმის შესახებ, რომ წინააღმდეგობებით სავსე ქვეყანაში უჭირს ხალხს პროგრესული და რეგრესული იდეების გამიჯვნა. ბურჟუაზიული დემოკრატია, საქმეში ზედაპირულად ჩახედულ კაცს არწმუნებს მათ მიერ მოფიქრებული და დამტკიცებული კანონების სამართლიანობაშ, გინდა, გამოუძვრე გაჭირვებას? – კი ბატონო, გახსენი მომგებიანი სანარმო, აიღე სახელმწიფოსგან სესხი, შექმნი მატერიალური დოვლათი, გაძღვეთ თავისუფალ ბაზარს, რომლის შინაარსში ჩახედული მარტო ამერიკის პრეზიდენტი კი არა ნებისმიერი ბიზნესმენი იტყვის „საქართველოში საუკეთესო ბიზნესგარემო“-ო. რით? – მანეთად თვითღირებული საქონელი თუმნად რომ იყიდება, უკეთესი რა შეიძლება წარმოიდგინოს ნამდვილ-

მა ბიზნესმენმა? – არაფერი. რადგან „ხე ნაყოფით იცნობა“ დავსვით კითხვა: რა ნაყოფი გამოიღო ქართულმა დემოკრატიამ? – დიდებული, მაგრამ მხოლოდ მდიდარი უმცირესობისთვის – ღარიბი უმრავლესობისთვის? – შეავსო მათი რიგები მოსახლეობის საშუალო ფენის განადგურების ხარჯზე რით იცავს მთავრობა ღარიბი უმრავლესობის ინტერესებს? – მდგომარეობის გაუმჯობესების იმედით.

„ადამიანისა და ძალის მეგობრობის აქსიოლოგია“-ში ნათქვამია, რომ მიუხედავად კინოფილების ქება-დიდებასა, მაინც მტკიცდება რომაელთა შეხედულება: რომ, ძალლი მაინც ძალლია“ მართალია მრავალი კაცი ცხოვრობს ძალღური ცხოვრებით და მთელი ცხოვრების განმავლობაში ძალღურ ლუკმას ჭამს, მაგრამ ამ ფაქტორების გამო იგი რომ ძალლის მეგობრად დავსახოთ და მივიჩნიოთ, მიუტყვებელ ცოდვას ჩავიდენტ, როგორც ღმერთის, ისე კაცის წინაშე, რადგან მეგობარი არის მეორე „მე“ და ეს მეორე „მე“ არც ერთ შემთხვევაში არ შეიძლება ძალლი იყოს.

კიდევ ერთხელ შევახსენებ მკითხველს იმ ადამიანების შეხედულებას, რომლებმაც ძალლები თავის მეგობრებად გამოაცხადეს. არავის დავძრახავ იმისთვის, რომ ცხოველები უყვარდეს, მაგრამ არც ერთ შემთხვევაში ადამიანებზე მეტად. ძალლი ერთგული მსახურია ადამიანისა და არა მეგობარი. სტატიის იდეის დასამტკიცებლად მოვიშველიებ მსოფლიოს ერთ-ერთ უდიდეს ავტორიტეტს არისტოტელეს, რომლის შეხედულებით „მეგობარი ერთი სულია ორ სხეულში“ მე ადამიანის სულს ძალლისთვის ვერ ვიმეტებ და ვერც ადამიანის სხეულს ძალლის სულის ჩასასახლებლად. აი რატომ მაყვირებს ზოგი კაცის ყოველგვარ ობიექტურობას მოკლებული მსჯელობა.

ამას წინათ ტელევიზორზე ასეთი ინციდენტი გადმოსცეს, რომ რომელიღაც მილიონერმა ძალლოფილმა ძალლს მემკვიდრეობით 272 მლნ დოლარი უანდერდა. ამ ფსიხოპათის გადანყვეტილებაში წამყვანი როლი ითამაშა მოზანთროპიამ. ეს ამბავი მოხდა იმ ეპოქაში, როცა ჩვენს პლანეტაზე 400 მლნ კაცზე მეტი შიმშილობს და ორი იმდენი არასაკმაო კვებით ცხოვრობს. ასეთ პირობებში და თუნდაც სხვა შემთხვევებშიც

ადამიანების ინტერესების უარყოფა და ძალის ინტერესების წინ წამოწევა დიდ ცოდვად მიმაჩნია და კაცი, რომელიც ამას სჩადის მიზანთროპია, მას კაცობის და ადამიანობის არაფერი გააჩნია. იანამოს კომენსკი გვასწავლის“ თუ ადამიანს „ნესიერი აღზრდა არ მიუღია, ან ყალბი აღზრდა მიიღო, მაშინ ის ყველაზე საზიზღარი არსებაა იმ არსებათა შორის, რომლებსაც დედამინა წარმოქმნის“-ო.

ვერაგინ უარყოფს იმას, რომ „წენვა გლეჯის“ ბაზრის დოქტრინების წყალობით ბევრი ადამიანი გამამიუნდა, მაგრამ ამ გამამიუნებულ ქვეყანაში, რომელშიც ჯერ კიდევ უამრავი პატიოსანი და საქმიანი კაცი ცხოვრობს, მილიონებად ღირებულ საბიზნესო ოპერაციებს მთავრობები ისეთ მიზანთროპებს ასრულებინებენ, როგორც ზემოთ დასახელებული ძაღლოფილია, ისინი შემოწმებას საჭიროებენ თავიანთი უცნაურობის გამო.

აღწერილმა მდგომარეობამ, რომელიც იმ ძაღლოფილისთანა კაცებს საშუალებას აძლევს მილიონები იშოვონ, ხოლო პატიოსან კაცს პურის ქერქის ხვრით ბებერ კბილებს აყრევიანებს, ასეთი რობაი ათქმევინა ომარ ხაიამს:

„ჰოი, ზეცაო, ოხრებისთვის სავსე გაქვს კალთა,
მისცემ აბანოს, წისქვილს მიწას და არხის წყალსა,
პატიოსან კაცს სულით წმინდას კი პურის ქერქსა,
ფურთხის ღირსია ეს სანუთრო, ფუ, ასეთს ღმერთსა“.

კაცთა შორის ურთიერთობის შესახებ ბლეზ პასკალმა ასეთი განმარტება მოგვცა: „ადამიანებს ერთმანეთი სძულთ, რა ქნან ასეთია მათი ბუნება და თუმცა ხანდახან მაინც ცდილობენ, დაუქვემდებარონ თავიანთი ანგარება კაცთმოყვარეობას, მაგრამ ყველა ამნაირი ცდა არა არის რა, თუ არა გულმონწყალებობანას თამაში და ყალბი ქველმოქმედება, ვინაიდან თავი და თავი მაინც სიძულვილია“.

არსებულ სინამდვილეს დიდი მიღწევები აქვს კაცთა შორის სიძულვილის დანერგვაში, სანარმოო ძალების განვითარებამ, საქონლის საბაზრო ღირებულებამ და მოსახლეობის დაბალმა ყიდვითუნარიანობამ შეაძულა მდიდარ უმცირესობას

ღარიბი უმრავლესობა და ამ სიძულვილმა იქამდე მიაღწია, რომ „ძლიერი ამა ქვეყნისანი“ მდიდარი უმცირესობის ინტერესების შესაბამისად ინყებენ ზრუნვას მალთუსის თეორიის გასახორციელებლად. მიუტევებელი ცოდვია აშშ-ში, ჯორჯიის შტატში სტელაზე გაკეთებული წარწერა: რომ „დედამინაზე უნდა ცხოვრობდეს მხოლოდ 500 მლნ კაცი“. ასეთ პროპაგანდით თესავენ „ძლიერი ამა ქვეყნისანი“ კაცთა შორის სიძულვილს, რომლის კომენტირებას ბლემ პასკალი ზემოთ დასახელებულ ციტირებაში გვაძლევს“.

არც ცხონებული ილია იყო „დიდი მეხოტბე“ კაცთა შორის არსებული ურთიერთობისა. გავიხსენოთ მისი განდეგილი, რომელიც განშორებია ამ ნუთისოფელს, სად ყოვლი ნიჭი მაცდურებაა. სად თვით სიტურფე და სათნოება ეშმაკის მახე და ცდუნებაა... სადაც ძმა ჰხარბობს სისხლსა ძმისასა, სად შური ზაკვა ძულებადა ჰხდის წმინდა სიყვარულს მოყვასისა.

როცა ვმსჯელობთ „წენვა გლეჯის ბაზრის“ დოქტრინებზე, აუცილებლად უნდა გავიხსენოთ ვიქტორ ჰიუგოს შეხედულება: რომ „ბნელით არის მოცული ხალხის ცხოვრება და ძირითადი დამნაშავე ის კი არ არის, ვინც უშუალოდ აშავებს, არამედ ის, ვინც ხალხის ცხოვრებას აბნელებს“.

ჰელვეციუსი გვასწავლის: რომ „ადამიანები ბუნებით არც კეთილნი არიან და არც ბოროტნი და ცუდ გარემოში მოქცეულნი ბოროტებად იქცევიან“.

დასახელებული არგუმენტებიდან მტკიცდება, რომ პასკალისეული განმარტება მიზანთროპიაზე რეალობაა, ხოლო მცდელობა რომ ადამიანებმა დაუქვემდებარონ თავიანთი ანგარება კაცთმოყვარეობას – ტაქტიკაა უტილიტარული მიზნების განსახორციელებლად. რაც შეეხება ციტატის დამამთავრებელ ნაწილს „თავი და თავი მაინც სიძულვილია“-ში თავი და თავი უნდა აღვიქვათ „ძირითადი“-ს სინონიმად. თუ ამას ასე არ გავაკეთებთ, მაშინ ციტატის ლოგოსი ასეთი იქნება, რომ თითქოს სიძულვილი თავიდან (დასაწყისიდან, დაბადებიდან) მოჰყვებოდეს ადამიანს, ასეთი გაგება ჭეშმარიტებიდან ამოგვადგებს, რასაც ადამიანმთცოდნეობის ისეთი დარგების სპეციალისტები როგორებიც პედაგოგები, ფსიქოლოგები და

ფილოლოგები არიან და მათთან ერთად მაღალი გონების მქონე მკითხველები არც ერთ შემთხვევაში არ გვაპატიებენ, რადგან მათ კარგად იციან, რომ ურთიერთსიძულვილი ადამიანებში თანდაყოლილი გრძნობა არაა და იგი მათ სულიერებაში მაშინ იწყებს ჩასახვას, როცა ჩვენი უბადრუკი ცხოვრება მათ „წენვა-გლეჯის“ ბაზარზე ბებერი ცხვრებივით შედენის. ხოლო „წენვა-გლეჯის“ ბაზრის ძირითადი ფუნქცია ის არის, რომ ანგელოზებივით ბიჭები ძაღლებად და მამაძაღლებად აქციოს და ამ ფუნქციას იგი დიდი მონდომებით ასრულებს.

ძაღლებად და მამაძაღლებად ქცეულმა ფაშისტებმა თავიანთი ინტერესების დასაცავად გამოიყვანეს ძაღლის ახალი სახეობა, რომელსაც რუსებმა „ავჩარკა“ უწოდეს. თუ რა სამსახურს უწევდა ეს „ავჩარკა“ ფაშისტებს, კარგადაა ღწერილი შოლოხოვის „ბედი კაცისა“-ში.

ფაშისტები და კომუნისტები ყოველნაირად ცდილობდნენ, ადამიანები ძაღლებივით ერთგულ და მუდმივ მსახურად ექციათ. ისინი კაცებად მხოლოდ თავიანთ თავს თვლიდნენ. ამ შეხედულების დადასტურებაა ცნობილი ქართველი მწერლის კონსტანტინე ლორთქიფანიძის ლექსი: „მე კომუნისტის გარდა ამ ქვეყნად სხვა კაცი კაცად არ მიმაჩნია“.

დასახელებული არგუმენტებიდან მტკიცდება, რომ კაცთა შორის ურთიერთობებში წამყვან როლს სოციალ-პოლიტიკური და ეკონომიკური მდგომარეობა განაპირობებს, რომელიც საბოლოო ანგარიშში კაცობრიობას მსოფლიო ომებისკენ ექაჩებოდა და ახლაც ექაჩება. რასაც ტექნიკური რევოლუციის შემდგომ პერიოდში დიდად უწყობდა ხელს და ახლაც უწყობს მასონურ-სიონისტური მოძრაობა და მათი წარმონაქმნები. იგი როგორც „ხაბადის“ გეგმებშია ნაჩვენები, ერებს ერთმანეთის წინააღმდეგ ამხედრებს და შედეგიც თვალსაჩინო აქვს. „შევეცდებით ქვეყნები ერთმანეთს დავუპიროსპიროთ, ჩავრთოთ ძმათა მკვლელ ომში, რომ ერთმანეთი გაანადგურონ“ (იხ. „ხაბადის გეგმები“ პუნქტი II).

სტატიაში „შემქმნელისა და შექმნილის ურთიერთობა“ ნათქვამია და თუ არ ვცდები დამტკიცებულიც, რომ ღმერთი შექმნილია ადამიანის გონების მიერ და იგი სხვა არაფერია,

თუ არა ადამიანის გონების მიერ შექმნილი აბსტრაქტული არსება, რომელიც სხვადასხვა ხალხებს სხვადასხვა დროში კონკრეტულ არსებად ჰყავდათ წარმოდგენილი და კოსმიური ძალა, ცხოვრების ცვალებადობა, ბუნების მრავალფეროვნება და აბსოლუტური გონი აბსოლუტური სიკეთე და აბსოლუტური ძალა მას მიაწერეს.

განვითარების იმავე საფეხურზე, რომელზედაც ჰომო საპიენსმა შექმნა ღმერთი, როგორც უძლიერესი და უკეთილშობილესი აბსტრაქტული არსება, იმავე პერიოდში შექმნა უძლიერესი და უბოროტესი არსება, როგორც ღმერთის ანტიპოდი, რომელსაც სხვადასხვა ხალხებმა თავისი შეხედულებებით გათვალისწინებული სახელები: „სტანა, მეფისტოფელი, ლიუციფერი და ეშმაკი“ უწოდეს.

წიგნში საუბარია იმის შესახებ, რომ მიუხედავად თითქმის გადაულახავი წინააღმდეგობებისა, რომლის წინაშე ბრძოლას ეწევა კაცობრიობის პროგრესულად მოაზროვნე ნაწილი, გაიმარჯვებს იმ ძალებთან და მამაძალებთან ბრძოლაში, რომლებმაც XX საუკუნეში კაცობრიობა სისხლსა და ცრემლში ააცურეს და აღარ მისცემენ მათ საშუალებას რომ მას ახალი ასერგასის დღე გაუთენონ.

ადამიანის მიერ შექმნილ ძალას, რომელსაც რუსთაველი თვლის „შემწედ ყოველთა სულიერთა“ სჭირდებოდა რომ მისი შემქმნელი ძალა მისულიყო ინტელექტის იმ დონემდე, რომელიც ამჟამად აქვს. დარწმუნებული ვარ, იმ არსების წინაშე, რომელმაც ღმერთი შექმნა, აღიმართოს ისეთი წინააღმდეგობა, რომელსაც იგი ვერ დასძლევს, თუ თავის შესაძლებლობებს მოძმეთა ძარცვა-გლეჯისთვის კი არა, მათ საკეთილდღეოდ გამოიყენებს.

*კოლხეთის საერო-სამეცნიერო საერთაშორისო
აკადემიის აკადემიკოსი ზელიმ ჩაკვეტაძე
17.VII.2023წ.*

სარჩევი

პროლოგი	3
ნიკო ნიკოლაძისა და ილია ჭავჭავაძის აფესტაცია	13
აი ჩვენი საქართველო!	17
მეამბოხე სულის აქსიოლოგია	26
თემის ოსკურანტიზმი, ჯოყოლას კაზუსი	
და ალუდას ესპანაცია	32
შემქმნელისა და შექმნილის ურთიერთობა	37
ადამიანისა და ძაღლის მეგობრობის აქსიოლოგია	44
მეორე მსოფლიო ომის გამჩალებელი	
პრეროგატივების აქსიოლოგია	51
ომები და მათი გამჩალებლები	58
ეპოლოგი	66

კოლხეთის საერო-სამეცნიერო
აკადემიის აკადემიკოსი
ზელიმ ჩაკვეტაძე